Czytelnia czasopism
Białymstok

Gazeta Współczesna

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 188 (9164) Białystok — Łomża — Suwałki, wtorek, 2 września 1980 r. A Cena 1 zł

W 41 rocznicę Września

Hołd pamięci poległych

WARSZAWA (PAP) — Napaść Niemiec hitlerowskich na Polskę w dniu 1 września 1939 r. rozpoczęła II wojnę światową. Przez wszystkie dni tej wojny, naród polski toczył nieprzerwaną, bohaterską walkę z niemieckim najeźdźcą. Swój udział w zwycięstwie nad III Rzeszą Polacy okupili ogromnymi ofiarami — tysiącami poległych żołnierzy, milionami pomordowanych przez okupanta patriotów.

W 41 lat od wybuchu wojny — agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę, my Polacy mamy świadomość, że bezpieczeństwo naszego kraju uwarunkowane jest bezpieczeństwem całej socjalistycznej wspólnoty. Wiemy, że wartością najwyższą uzyskaną w latach Polski Ludowej, nie tylko w obecnej sytuacji międzynarodowej, jest pokój i bezpieczeństwo, zagwarantowane sojuszem ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami socjalistycznej wspólnoty.

1 bm. w 41 rocznicę Września społeczeństwo oddało hołd pamięci poległych w walkach o wolność Ojczyzny. W miejscach pamięci narodowej w całym kraju zapłonęły znicze, żołnierze WP, kombatanci i harcerze zaciągnęli warty honorowe. Na cmentarzach wojennych, przed pomnikami i pod tablicami upamiętniającymi żołnierskie męstwo i martyrologię narodu złożono kwiaty.

Szczególnie uroczysty charakter miały obchody w Warszawie, mieście bohaterze, które z woli okupanta stać się miało martwnym punktem na mapie.

Wielu mieszkańców stolicy przybyło przed Grób Nieznanego Żołnierza na Placu Zwycięstwa. Po odegraniu przez orkiestrę wojskową hymnu narodowego kwiaty na płycie Grobu złożyły delegacje Stołecznego Komitetu FJN z gospodarzami Warszawy, **Alojzym Karkoszką i Jerzym Majewskim**, MON, ZBoWiD, Związku Inwalidów Wojennych, młodzieży i stołecznych zakładów pracy.

Obchody Września w naszym regionie

Społeczeństwo naszych województw oddało wczoraj hołd pamięci Września 1939 r. W miejscach pamięci narodowej zapalone zostały znicze oraz złożone wieńce i kwiaty. Walce narodu polskiego z hitlerowskim okupantem i wkładowi Polaków w ostateczne rozgromienie faszyzmu poświęcone były okolicznościowe apele w szkołach i spotkania z kombatantami.

Przed Pomnikiem Bohaterów Ziemi Białostockiej zapłonął znicz, a żołnierze zaciągnęli wartę honorową. Obok ustawiła się kompania honorowa WP ze sztandarem i orkiestrą. Licznie przybyli mieszkańcy Białegostoku.

Przedstawiciele społeczeństwa i władz na czele z I sekretarzem KW PZPR — **Władysławem Juszkiewiczem** i wojewodą — **Zygmuntem Sprychą**, stronnictw politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych zakładów pracy złożyli wieńce i kwiaty.

W lesie w pobliżu **Baciczek**, miejscu masowej eksterminacji mieszkańców Białegostoku w latach 1941—44, gdzie pod salwami plutonów egzekucyjnych zginęło 3 tys. osób, odsłonięto pomnik. Przy pomniku, w miejscu masowych mogił, przedstawiciele władz, pobliskich zakładów pracy i rodzin pomordowanych złożyli wieńce i kwiaty, zapalono znicze. Patronat nad tym miejscem pamięci narodowej, podobnie jak w latach poprzednich, sprawować będzie załoga **Kolejowych Zakładów Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Dźwigowych.**

Na terenie **Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego** im. J.

Ciąg dalszy na str. 3

z trzech województw

POSIEDZENIE EGZEKUTYWY KW PZPR W ŁOMŻY

Ocena przebiegu żniw i innych prac w rolnictwie oraz zadania instancji i organizacji partyjnych po V Plenum KC PZPR były tematem wczorajszego posiedzenia Egzekutywy KW w **Łomży.**

Przewiduje się, że do pełnego zakończenia żniw potrzebny jest — przy sprzyjających warunkach pogodowych — tydzień czasu. Sprawne zebranie pozostałych na polach zbóż wymaga energicznych działań organizatorskich służb, instytucji obsługi rolnictwa, a w niektórych przypadkach pomocy sąsiadów i młodzieży. Wskazano na potrzebę przyspieszenia omłotów. Konieczne jest usprawnienie pracy punktów skupu płodów rolnych. Równocześnie — stwierdziła Egzekutywa — dążyć należy do maksymalnego wykorzystania sprzętu do wykonania podorywek, wapnowania i nawożenia. Ważną sprawą dla wyrównania strat w bilansie paszowym jest także zbiór drugiego pokosu traw i sporządzenie jak największej ilości kiszonek.

W zakładach przemysłowych województwa trwa rytmiczna praca załóg, które — kontynuując krytyczną i odpowiedzialną dyskusję o problemach nurtujących ludzi pracy — wykonują jednocześnie zadania planowe. Ta godna postawa i rzetelna praca załóg — stwierdziła Egzekutywa — zobowiązuje jeszcze bardziej organa władzy woj. łomżyńskiego do wypełniania przyjętych wobec ludzi pracy zobowiązań i skutecznego działania na rzecz poprawy warunków pracy i życia. Powinnością i obowiązkiem instancji i organizacji partyjnych jest natychmiastowe reagowanie na przejawy obojętności i opieszałości w załatwianiu ludzkich spraw, eliminowanie formalizmu w funkcjonowaniu administracji państwowej i gospodarczej. Należy stworzyć niezbędne warunki do rozwiązywania nabrzmiałych problemów, a jednocześnie kształtować zrozumienie tego, że nie wszystko można załatwić natychmiast. Wyrazem dojrzałości politycznej jest dziś rozwaga, odpowiedzialność i dyscyplina w podejmowaniu oraz realizacji wszystkich decyzji na każdym szczeblu i każdym stanowisku pracy. (jtb)

SPOTKANIE AKTYWU W SUWAŁKACH

W niedzielę, 31.VIII. odbyło się w **Suwałkach**, z udziałem członków Egzekutywy KW, spotkanie aktywu politycznego i administracyjnego województwa. Tematem było omówienie zadań wynikających z decyzji V Plenum KC.

W godzinach popołudniowych odbyła się w Olecku narada pierwszych sekretarzy instancji partyjnych województwa, podczas której — w oparciu o ustalenia V Plenum — określono zadania i formy pracy, zmierzające do realizacji postulatów środowiskowych oraz rozwiązywania problemów w oparciu o własne możliwości i aktywizację zawodową ludzi pracy. (stk)

Inauguracja nowego roku szkolnego

◆ 6 MLN UCZNIÓW ◆ 1,5 MLN DZIECI OBJĘTYCH REFORMĄ ◆ PONAD 250 NOWYCH OBIEKTÓW OŚWIATOWYCH

WARSZAWA (PAP) — W szczególnie uroczystym i podniosłym nastroju odbyła się inauguracja nowego roku szkolnego w dniu 1 września. W atmosferze odprężenia i spokoju rozpoczął się nowy etap pracy szkolnej dla ponad 6 mln najmłodszych obywateli naszego kraju. Codzienny trud wychowawczy nad ich edukacją i wykształceniem podjęło ponad 380 tys. nauczycieli. W zreformowanych klasach od I do III uczy się już według nowych programów ponad 1,5 mln uczniów szkół podstawowych. Z okazji nowego roku szkolnego otworzyło podwoje ponad 250 nowych placówek oświatowych: szkół, przedszkoli, internatów itp.

Zgodnie z tradycją ostatnich lat — ogólnopolska inauguracja nowego roku szkolnego odbyła się w szkole gminnej. Tym razem miała ona miejsce w prastarym, piastowskim Bolkowie, w woj. jeleniogórskim, w nowo wzniesionej, pięknej i dobrze wyposażonej placówce dostosowanej do potrzeb reformy oświatowej.

W uroczystości uczestniczył minister Oświaty i Wychowania prof. **Krzysztof Kruszewski.**

W swym wystąpieniu przekazanym również w programie radiowym, nawiązał on do tradycji patriotycznego i obywatelskiego wychowania. Od najwcześniejszych lat — powiedział — uczymy, jak ludzie mają współżyć ze sobą w duchu tolerancji i zjednoczenia wokół wspólnych zadań, oddani krajowi i najszlachetniejszym wartościom humanistycznym, które pielęgnuje socjalizm. Szkoła przygotowuje obywateli tak, by jedność narodu była rozumiana jako racja stanu i była racją moralną jednostki. Nasza mądrość polityczna każe zachować jedność w każdej sytuacji — wtedy zwłaszcza, gdy jest trudno, każe nam trudności przezwyciężać w spokoju.

Ogromne, niewymierne są zasługi polskiej szkoły i polskiego nauczyciela, ale są w pracy naszej oświaty również niedostatki. Wiele z nich wynika z braków materialnych — stwierdził minister — inne mają źródło w organizacji pracy bądź wynikają z dysproporcji między zadaniami pedagogicznymi a indywidualnymi możliwościami pełnego im podołania. Nauczyciele i pracownicy oświaty widzą te niedostatki, najostrzej je krytykują i wiele czynią w kierunku poprawy.

Mimo przeznaczenia na potrzeby oświaty ogromnych środków — stwierdził min. Kruszewski — nauczyciele i wychowawcy pracują wciąż w trudnych warunkach. Obok wielu nowych przestronnych szkół i przedszkoli są stare i w złym stanie. Dokucza często przepełnienie klas, nauka na dwie zmiany, zbyt długa jest często droga ucznia i nauczyciela do szkoły, dokuczają braki w podręcznikach i środkach nauczania. Zbyt niskie są płace, a ich system oraz obciążenie obowiązkami budzi wiele zastrzeżeń. Sprawy te — podjęte zostały wspólnie ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego. Szerzej poinformuję o nich — powiedział i poddam waszej ocenie na zjeździe naszego Związku, już dziś zapowiadając rychłą poprawę płac pracowników działalności podstawowej i dla obsługi.

Uroczystości wojewódzkie

BIAŁOSTOCKIE

Zgodnie z tradycją, wczoraj odbyły się w naszym regionie wojewódzkie inauguracje roku szkolnego. Na Białostocczyźnie miejscem uroczystości były **MOŃKI**, wyróżnione za dotychczasowe osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze.

W pierwszej tegorocznej akademii, zorganizowanej w Szkole Podstawowej Nr 1, wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkich: sekretarz KW PZPR — **Halina Piotrowska-Olczak**, wicewojewoda — **Zenon Świtaj**, prezes WK ZSL, — **Kazimierz Dunaj**, sekretarz WK SD — **Zygmunt Kumer**, kurator Oświaty i Wychowania — **Edward Kryński.**

W gminie Mońki naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych podjęło 2293 uczniów, w tym 252 najmłodszych. Dla pierwszoklasistów ten dzień był szczególnie ważny. Zostali oni pasowani na uczniów, złożyli ślubowanie i otrzymali pamiątkowe legitymacje wraz z tarczą.

Ślubowanie na sztandary swoich szkół złożyła także młodzież, rozpoczynająca naukę w pierwszych klasach szkół ponadpodstawowych: Liceum Ogólnokształcącym, Liceum Zawodowym i Zespole Szkół Rolniczych.

Zwracając się do młodzieży, tow. H. Piotrowska-Olczak nawiązała do pamiętnej rocznicy wybuchu drugiej wojny światowej. W swoim wystąpieniu podkreśliła m. in. wielkie zadania oświaty

Ciąg dalszy na str. 3

35-lecie WRS

Depesza z Polski

WARSZAWA (PAP) — Z okazji 35-lecia socjalistycznego Wietnamu, I sekretarz KC PZPR **Edward Gierek**, przewodniczący Rady Państwa **Henryk Jabłoński** i prezes Rady Ministrów **Józef Piłkowski** przesłali na ręce sekretarza generalnego KC Komunistycznej Partii Wietnamu — **Le Duana**, p.o. prezydenta Wietnamskiej Republiki Socjalistycznej — **Nguyen Huu Tho**, przewodniczącego Stałego Komitetu Zgromadzenia Narodowego WRS — **Truonga Chinha** i premiera rządu WRS — **Pham Van Donga** depeszę z najserdeczniejszymi gratulacjami, pozdrowieniami i życzeniami.

Depesza stwierdza, że historyczne zwycięstwo narodu wietnamskiego uwieńczone zjednoczeniem kraju zapoczątkowało nowy etap budownictwa socjalistycznego w całym Wietnamie oraz przyczyniło się do umocnienia pozycji sił socjalizmu, pokoju i postępu w Azji i na świecie.

Protokoły porozumienia i ustaleń zawartych w Gdańsku i Szczecinie

Komisja rządowa i międzyzakładowy komitet strajkowy Stoczni Gdańskiej po rozważeniu 21 żądań strajkujących załóg Wybrzeża doszły do następujących ustaleń:

W sprawie punktu pierwszego, który brzmi: „Akceptacja niezależnych od partii i pracodawców wolnych związków zawodowych, wynikająca z ratyfikowanej przez PRL konwencji nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowych" ustalono:

1. Działalność związków zawodowych w PRL nie spełniła nadziei i oczekiwań pracowników. Uznaje się za celowe powołanie nowych samorządnych związków zawodowych, które byłyby autentycznym reprezentantem klasy pracującej. Nie kwestionuje się prawa nikogo do pozostania w dotychczasowych związkach, a w przyszłości widzieć można możliwość nawiązania współpracy między związkami.

2. Tworząc nowe, niezależne, samorządne związki zawodowe, MKS stwierdza, że będą one przestrzegać zasad określonych w Konstytucji PRL. Nowe związki zawodowe będą bronić społecznych i materialnych interesów pracowników i nie zamierzają pełnić roli partii politycznej. Stoją one na gruncie zasady społecznej własności środków produkcji stanowiącej podstawę istniejącego w Polsce ustroju socjalistycznego. Uznając, iż PZPR sprawuje kierowniczą rolę w państwie, ani nie podważając ustalonego systemu sojuszów międzynarodowych, dążą one do zapewnienia ludziom pracy odpowiednich środków kontroli, wyrażania opinii i obrony swych interesów.

Komisja rządowa stwierdza, że rząd zagwarantuje i zapewni pełne poszanowania niezależności i samorządności nowych związków zawodowych, zarówno co do ich struktury organizacyjnej jak i funkcjonowania na wszystkich szczeblach ich działania. Rząd zapewni nowym związkom zawodowym pełną możliwość wypełniania podstawowych funkcji w zakresie obrony interesów pracowniczych, realizacji potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych pracowników. Jednocześnie gwarantuje, że nowe związki zawodowe nie będą przedmiotem żadnej dyskryminacji.

3. Stworzenie i działalność niezależnych, samorządnych związków zawodowych odpowiada ratyfikowanym przez Polskę konwencjom Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 87 o wolności związkowej i ochronie praw związkowych oraz nr 98 o prawie organizowania się i rokowań zbiorowych. Wielkość reprezentacji związkowych i pracowniczych wymagać będzie odpowiednich zmian ustawodawczych. W związku z tym rząd zobowiązuje się do inicjatyw ustawodawczych dotyczących w szczególności ustawy o związkach zawodowych, ustawy o samorządzie robotniczym, kodeksu pracy.

4. Powstałe komitety strajkowe mają możność przekształcenia się w zakładowe organa reprezentacji pracowniczych takie jak komitety robotnicze, komitety pracownicze, rady robotnicze bądź w komitety założycielskie nowych samorządnych związków zawodowych.

Międzyzakładowy komitet strajkowy jako komitet założycielski tych związków ma swobodę wyboru formy jednego związku lub zrzeszenia w skali Wybrzeża.

Komitety założycielskie funkcjonować będą do statutowego wyboru nowych władz.

Rząd zobowiązuje się do stworzenia warunków dokonania rejestracji nowych związków zawodowych poza rejestrem CRZZ.

5. Nowe związki zawodowe winny mieć realną możliwość publicznego opiniowania kluczowych decyzji determinujących warunki życia ludzi pracy: zasad podziału dochodu narodowego na konsumcję i akumulację, podziału funduszu konsumpcji społecznej na różne cele (zdrowie, oświatę, kulturę) podstawowych zasad wynagradzania i kierunków polityki płac, a szczególnie zasady automatycznej korektury płac w warunkach inflacji, wieloletnich planów gospodarczych, kierunków inwestycji oraz zmiany cen.

Rząd zobowiązuje się zapewnić warunki do pełnienia tych funkcji.

6. Międzyzakładowy komitet powołuje ośrodek prac społeczno-zawodowych, którego zadaniem ma być obiektywna analiza sytuacji pracowniczej, warunków bytowych ludzi pracy i sposobu reprezentowania interesów pracowniczych. Ośrodek ten będzie dokonywał również ekspertyz w zakresie indeksu płac i cen oraz proponował formy rekompensaty. Ośrodek ten będzie również publikował wyniki swych badań. Ponadto nowe związki będą posiadały swoje wydawnictwa.

7. Rząd zapewni przestrzeganie w Polsce przepisów artykułu 1 pkt. I ustawy o związkach zawodowych z 1949 r., który mówi, że gwarantuje się robotnikom i pracownikom prawo do dobrowolnego zrzeszania się w związki zawodowe. Nowo powstające związki zawodowe nie wejdą w skład zrzeszenia reprezentowanego przez CRZZ. Przyjmuje się, że nowa ustawa utrzyma tę zasadę. Jednocześnie zapewni się udział przedstawicieli MKS lub komitetów założycielskich samorządnych związków zawodowych oraz innych reprezentacji pracowniczych w opracowaniu tejże ustawy.

W sprawie punktu drugiego, który brzmi: „Zagwarantowanie prawa do strajku oraz bezpieczeństwa strajkującym i osobom wspomagającym" ustalono:

Prawo do strajku będzie zagwarantowane w przygotowywanej ustawie o związkach zawodowych. Ustawa powinna określić warunki proklamowania i organizowania strajku, metody rozstrzygania spornych spraw i odpowiedzialności za naruszenie prawa. W stosunku do uczestników strajku nie mogą być stosowane artykuły 52, 64 i 65 kodeksu pracy. Do czasu zaś uchwalenia ustawy rząd gwarantuje strajkującym i osobom wspomagającym bezpieczeństwo osobiste i utrzymanie dotychczasowych warunków pracy.

W sprawie punktu trzeciego, który brzmi: „Przestrzegać zagwarantowanej w Konstytucji PRL wolności słowa, druku i publikacji, a tym samym nie represjonować niezależnych wydawnictw oraz udostępnić środki masowego przekazu dla przedstawicieli wszystkich wyznań" ustalono:

1. Rząd wniesie do Sejmu w terminie trzech miesięcy projekt ustawy o kontroli prasy, publikacji i widowisk, oparty na następujących zasadach. Cenzura powinna chronić interesy państwa. Oznacza to ochronę tajemnicy państwowej oraz gospodarczej, której zakres określą bliżej przepisy prawa, spraw bezpieczeństwa państwa i jego ważnych interesów międzynarodowych, ochronę uczuć religijnych, a jednocześnie uczuć osób niewierzących, jak i uniemożliwienie rozpowszechniania treści szkodliwych obyczajowo. Projekt ustawy obejmowałby również prawo zaskarżania decyzji organów kontroli prasy, publikacji i widowisk do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Prawo to zostanie także wprowadzone w drodze nowelizacji Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

2. Korzystanie ze środków masowego przekazu przez związki wyznaniowe w zakresie ich działalności religijnej będzie realizowane w drodze uzgodnienia problemów natury merytorycznej i organizacyjnej między organami państwowymi a zainteresowanymi związkami wyznaniowymi. Rząd zapewni transmisję radiową niedzielnej mszy w ramach szczegółowego uzgodnienia z Episkopatem.

3. Działalność radia i telewizji oraz prasy i wydawnictw powinna służyć wyrażaniu różnorodności myśli, poglądów i sądów. Powinna ona podlegać społecznej kontroli.

4. Prasa, podobnie jak obywatele i ich organizacje, powinna korzystać z dostępu do dokumentów (aktów) publicznych, zwłaszcza administracyjnych, planów społeczno-gospodarczych itp., wydawanych przez rząd i podległe mu organa administracyjne. Wyjątki od zasady jawności działania administracji określone zostaną w ustawie zgodnie z pkt. 1.

W sprawie punktu czwartego, który brzmi: „a. Przywrócić do poprzednich praw: — ludzi zwolnionych z pracy po strajkach w 1970 i 1976 r. — studentów wydalonych z uczelni za przekonania. b. Uwolnić wszystkich więźniów politycznych (w tym Edmunda Zadrożyńskiego, Jana Kozłowskiego i Marka Kozłowskiego). c. Znieść represje za przekonania" ustalono: a. Niezwłoczne zbadanie zasadności zwolnień z pracy po strajkach w 1970 i 1976 r. we wszystkich zgłoszonych przypadkach i w razie stwierdzenia nieprawidłowości natychmiastowe przywrócenie do pracy, jeżeli zainteresowani będą sobie tego życzyć, z uwzględnieniem nabytych w międzyczasie kwalifikacji. Będzie to miało odpowiednie zastosowanie w sprawach skreślonych studentów. b) Przekazanie spraw osób wymienionych w punkcie b. do rozpatrzenia ministrowi Sprawiedliwości, który w terminie dwóch tygodni nada stosowny bieg sprawie; w przypadkach, kiedy wymienione osoby są pozbawione wolności — przerwanie wykonywania kary do czasu zakończenia procesu; c) Rozpatrzenie zasadności tymczasowego aresztu i uwolnienie osób wymienionych w aneksie; d) Pełne przestrzeganie swobody wyrażania przekonań w życiu publicznym i zawodowym.

Ciąg dalszy na str. 2

Po rozpoczęciu pracy portów

Szansa na szybsze pokonanie trudności surowcowych przemysłu spożywczego

WARSZAWA (PAP) — Po rozpoczęciu przeładunków w portach, stworzone zostały warunki do szybszego pokonania trudności surowcowych, na jakie napotkały w ostatnim czasie zakłady przemysłu rolno-spożywczego. W niedzielę i w poniedziałek w Szczecinie rozładowano i przemieszczono na wagony ok. 3750 ton śrut m. in. sojowych, kierując je w pierwszej kolejności do tych wytwórni pasz dla zwierząt, które w ostatnich dniach musiały zaprzestać produkcji ze względu na brak surowców.

W poniedziałek podjęto również przewozy zbóż i pasz wyładowanych ze statków w Gdańsku i Gdyni. W pierwszym dniu pracy tych portów skierowano w głąb kraju m. in. 1200 ton surowców paszowych. Od wtorku przeładunki zboża i pasz zostaną w tych portach znacznie rozszerzone dzięki uruchomieniu dalszych dwóch stanowisk. Chodzi bowiem o to, by jak najszybciej rozładować i dostarczyć na potrzeby kraju blisko 240 tys. ton zbóż, głównie kukurydzy oraz ponad 90 tys. śrut znajdujących się na statkach w naszych portach. Rzecz jasna wiele tu zależeć będzie od operatywnej pracy nie tylko portowców, ale również kolejarzy, stojących w obliczu spiętrzonych zadań.

Uruchomienie portów pozwala także na sukcesywne polepszanie zaopatrzenia w surowce importowane innych branż przemysłu spożywczego. Chodzi m. in. o wytwórnie olejów roślinnych i margaryny, którym — oprócz rzepaku krajowej produkcji — niezbędne są inne surowce importowane. Czyni się więc starania o jak najszybsze przewiezienie 4,5 tys. ton oleju słonecznikowego, który został czasowo rozładowany w Rotterdamie — wtedy, kiedy nie funkcjonował port w Gdańsku. Pod koniec tygodnia powinien być również dokonany spóźniony załadunek tranu w jednym z portów w Norwegii. Natomiast zapasy olejów, m. in. palmowego oraz tranu już zgromadzone w naszych portach są niezwłocznie rozwożone autocysternami do zakładów tłuszczowych; wkrótce przewóz tych produktów podjąć ma także kolej.

Przyspieszenie rozładunku surowców importowanych pozwoli na bardziej rytmiczną pracę zakładów przemysłu olejarskiego, a tym samym na zwiększenie dostaw na potrzeby rynku. Tym bardziej, że od poniedziałku ponownie podjęła pracę największa wytwórnia margaryny w Gdańsku, która dostarcza prawie 20 proc. krajowej produkcji tego artykułu. Na razie będzie ona wytwarzać dziennie ok. 40 ton margaryny. Zwiększenie dostaw na rynek o 80—90 ton dziennie margaryny zapewni ponadto rozpoczęcie normalnej produkcji przez Zamojskie Zakłady Przemysłu Tłuszczowego, które 1 bm. ruszyły po zakończeniu planowanych remontów. Można więc oczekiwać, że przemysł tłuszczów roślinnych sprosta zapotrzebowaniu na swe produkty. Zakłady te mają już w magazynach fabrycznych ponad 220 tys. ton rzepaku, którego skup z tegorocznych zbiorów przekroczył już 540 tys. ton i obecnie będą mogły rozwijać produkcję po przezwyciężeniu kłopotów z dostawami niezbędnych surowców importowanych.

Najważniejsza jest praca

WARSZAWA (PAP) — Dziennikarz PAP pisze:

Z ulgą społeczeństwo naszego kraju powitało przystąpienie do pracy robotników Wybrzeża. Poczucie bezpieczeństwa, odprężenia, zadowolenia z osiągniętego porozumienia, ze zwycięstwa dobrej woli i gotowości dialogu — zagościło w umysłach wszystkich, nie tylko bezpośrednich uczestników wydarzeń na Wybrzeżu. A dzień 1 września, tak bardzo wryty w pamięć narodową, przydał temu wszystkiemu szczególnych kontekstów, pobudzając do refleksji nad takimi problemami jak potrzeba jedności, dyscypliny społecznej, wysiłków na rzecz umacniania państwa socjalistycznego i jego sojuszów.

Obecnie nie ma więc ważniejszej sprawy niż szybkie nadrobienie strat spowodowanych strajkami, przywrócenie gospodarki do normalnego jej funkcjonowania. I taki jest główny ton napływających z całego kraju doniesień terenowych korespondentów Polskiej Agencji Prasowej. Słowo „praca" powróciło na usta robotników portów i stoczni oraz wielu solidaryzujących się z ich żądaniami zakładów, określając ich obecne postawy. Człowiek, aby żyć musi wytwarzać. Praca jest ojcem materialnego bogactwa. Prawdy te odkryto już przed wiekami. W ustroju socjalistycznym praca jest sprawą całego społeczeństwa, bowiem służy całemu społeczeństwu. I dlatego tak wielką wagę przykładamy do powrotu do normalnej, spokojnej pracy. Będzie jej towarzyszyła dyskusja, otwarta i szczera nad drogami prowadzącymi do naprawy tego co złe, przeżyte, tego co było naszą słabością. A nauki, jakie wszyscy wyciągamy z lekcji ostatniego czasu będą najlepszą gwarancją na przyszłość.

Protokoły porozumienia i ustaleń w Gdańsku i Szczecinie

Ciąg dalszy ze str. 1

W sprawie punktu piątego, który brzmi („Podać w środkach masowego przekazu informację o utworzeniu się międzyzakładowego komitetu strajkowego oraz opublikować jego żądania") ustalono: realizację tego postulatu stanowić będzie podanie do publicznej wiadomości w środkach masowego przekazu o zasięgu krajowym niniejszego protokołu.

W sprawie punktu szóstego, który brzmi: „Podjąć realne działania mające na celu wyprowadzanie kraju z sytuacji kryzysowej poprzez: a) Podawanie do publicznej wiadomości pełnej informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej, b) Umożliwienie wszystkim środowiskom i warstwom społecznym uczestniczenia w dyskusji nad programem reform" ustalono:

Uważamy za konieczne wydatne przyspieszenie prac nad reformą gospodarczą. Władze określą i opublikują w ciągu najbliższych miesięcy podstawowe założenia tej reformy. Należy umożliwić szerokie uczestnictwo w publicznej dyskusji nad reformą. Związki zawodowe powinny uczestniczyć szczególnie w pracach nad ustawami o socjalistycznych organizacjach gospodarczych i o samorządzie robotniczym. Reforma gospodarcza powinna opierać się na zasadniczo zwiększonej samodzielności przedsiębiorstw i rzeczywistym uczestniczeniu samorządu robotniczego w zarządzaniu. Odpowiednie postanowienia powinny gwarantować pełnienie funkcji przez związki zawodowe określone w punkcie pierwszym porozumienia.

Jedynie świadome spraw i mające dobre rozpoznanie w rzeczywistości społeczeństwo może być inicjatorem i realizatorem programu porządkowania naszej gospodarki. Rząd rozszerzy w sposób zasadniczy zakres informacji społeczno-ekonomicznej dostępnej społeczeństwu, związkom zawodowym oraz organizacjom gospodarczym i społecznym.

MKS postuluje ponadto:

— stworzenie trwałych perspektyw dla rozwoju chłopskiego gospodarstwa rodzinnego — podstawy polskiego rolnictwa,

— zrównanie sektorów rolnictwa w dostępie do wszystkich środków produkcji, włącznie z ziemią,

— stworzenie warunków dla odrodzenia samorządu wiejskiego.

W sprawie punktu siódmego, który brzmi: „Wypłacić wszystkim pracownikom biorącym udział w strajku wynagrodzenie za okres strajku jak za urlop wypoczynkowy z funduszu CRZZ" ustalono:

Ustala się uruchomienie pracownikom załóg strajkujących za okres strajku zaliczki w wysokości 40 proc. wynagrodzenia, a po przystąpieniu do pracy pracownicy otrzymują wyrównanie do 100 proc. wynagrodzenia obliczanego tak jak za okres urlopu wypoczynkowego, na zasadzie 8-godzinnego dnia pracy. MKS zwraca się do zrzeszonych w nim załóg, aby po zakończeniu strajku, współdziałając z dyrekcjami przedsiębiorstw, zakładów pracy i instytucji, podjęły działania dla zwiększenia wydajności pracy, oszczędności materiałów i energii oraz obowiązkowości na każdym stanowisku pracy.

W sprawie punktu ósmego, który brzmi: „Podnieść wynagrodzenie zasadnicze każdego pracownika o 2000 zł na miesiąc jako rekompensatę dotychczasowego wzrostu cen" ustalono:

Wprowadzane będą stopniowe podwyżki płac wszystkich grup pracowniczych, a przede wszystkim płac najniższych. Uzgodniono jako zasadę, że płace będą podnoszone w poszczególnych zakładach i grupach branżowych. Podwyżki są i będą realizowane przy uwzględnieniu specyfiki zawodów i branż w kierunku podwyższenia uposażenia o jedną tabelę płac bądź odpowiedniego zwiększenia innych elementów płac lub grupy zaszeregowania. W odniesieniu do pracowników umysłowych przedsiębiorstw — podniesienie uposażenia odpowiadającego wysokości jednej kategorii osobistego zaszeregowania. Zakończenie wprowadzania aktualnie omawianych podwyżek płac nastąpi do końca września br. zgodnie z porozumieniami branżowymi.

Rząd po dokonaniu analizy wszystkich branż przedstawi do 31.10.1980 r. w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi program wzrostu płac od 1.01.1981 r. dla najniżej zarabiających, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych.

W sprawie punktu dziewiątego, który brzmi: „Zagwarantować automatyczny wzrost płac równolegle do wzrostu cen i spadku wartości pieniądza" ustalono:

Przyjęto za konieczne zahamowanie wzrostu cen towarów powszechnego użytku poprzez wzmożoną kontrolę sektora uspołecznionego i prywatnego, w szczególności zaprzestanie tzw. cichej podwyżki cen: zgodnie z decyzją rządu będą prowadzone badania nad kształtowaniem kosztów utrzymania. Będą one również prowadzone przez związki zawodowe oraz instytucje naukowe. Rząd opracuje do końca roku 1980 zasady rekompensaty wzrostu kosztów utrzymania, które zostaną poddane pod publiczną dyskusję, a po uzgodnieniu zostaną wprowadzone w życie. Zasady te powinny uwzględnić problem minimum socjalnego.

W sprawie punktów: dziesiątego, który brzmi: „Realizować pełne zaopatrzenie rynku wewnętrznego w artykuły żywnościowe a eksportować tylko i wyłącznie nadwyżki", jedenastego, który brzmi: „Znieść ceny komercyjne oraz sprzedaż za dewizy w tzw. eksporcie wewnętrznym", trzynastego, który brzmi: „Wprowadzić na mięso i przetwory kartki-bony żywnościowe (do czasu opanowania sytuacji na rynku), ustalono: zostanie dokonana poprawa zaopatrzenia ludności w mięso do 31.12.1980 roku w wyniku m.in.: zwiększenia opłacalności produkcji rolnej, ograniczenia do niezbędnego minimum eksportu mięsa i dodatkowego importu mięsa. Równocześnie w tym samym terminie przedstawiony zostanie program poprawy zaopatrzenia ludności w mięso z uwzględnieniem ewentualnej możliwości wprowadzenia systemu kartkowego.

Uzgodniono, że w sklepach Pewexu nie będzie prowadzona sprzedaż deficytowych towarów powszechnego użytku produkcji krajowej. O podjętych decyzjach i działaniach w przedmiocie zaopatrzenia rynku społeczeństwo zostanie poinformowane do końca roku.

MKS wnosi o likwidację sklepów komercyjnych, uporządkowanie i ujednolicenie cen mięsa i wyrobów mięsnych na średnim poziomie.

W sprawie punktu dwunastego, który brzmi: „Wprowadzić zasady doboru kadry kierowniczej na zasadach kwalifikacji a nie przynależności partyjnej oraz znieść przywileje MO, SB i aparatu partyjnego poprzez: — zrównanie zasiłków rodzinnych, — zlikwidowanie specjalnych sprzedaży, itp." ustalono: Przyjmuje się postulat konsekwentnego stosowania doboru kadr kierowniczych na zasadach kwalifikacji i kompetencji, zarówno członków partii, stronnictw jak i bezpartyjnych. Program zrównania zasiłków rodzinnych dla wszystkich grup zawodowych rząd przedstawi do 31.12.80. Komisja rządowa stwierdza, że prowadzone są wyłącznie bufety i stołówki pracownicze podobnie jak w innych zakładach pracy i urzędach.

W sprawie punktu czternastego, który brzmi: „Obniżyć wiek emerytalny dla kobiet do 50 lat a dla mężczyzn do lat 55 lub przepracowanie w PRL 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn bez względu na wiek" ustalono: komisja rządowa uważa postulat obecnie za niemożliwy do spełnienia w aktualnej sytuacji gospodarczej i demograficznej kraju. Sprawa może być poddana pod dyskusję w przyszłości. MKS postuluje zbadanie do 31 grudnia 1980 r. tej sprawy i uwzględnienie możliwości wcześniejszego o 5 lat przechodzenia na emeryturę pracowników zatrudnionych w warunkach uciążliwych (30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, w przypadku pracy szczególnie uciążliwej przez co najmniej 15 lat). Powinno to następować wyłącznie na wniosek pracownika.

W sprawie punktu piętnastego, który brzmi: „Zrównać renty i emerytury starego portfela do poziomu aktualnie wypłacanych" ustalono: komisja rządowa oświadcza, że podwyższanie najniższych emerytur i rent będzie następowało corocznie odpowiednio do możliwości ekonomicznych kraju oraz z uwzględnieniem podwyżek najniższych płac. Rząd przedstawi program realizacji w terminie do dnia 31.12.1980 r. Rząd przygotuje propozycje aby najniższe renty i emerytury podwyższyć do tzw. minimum socjalnego określonego na podstawie badań odpowiednich instytutów udostępnionych opinii publicznej i poddanych kontroli związków zawodowych. MKS podkreśla niezwykłą pilność tej sprawy i podtrzymuje postulat zrównania emerytur i rent starego i nowego portfela oraz uwzględnienia wzrostu kosztów utrzymania.

W sprawie punktu szesnastego, który brzmi: „Poprawić warunki pracy służby zdrowia, co zapewni pełną opiekę medyczną osobom pracującym" ustalono: uznano za niezbędne natychmiastowe zwiększenie mocy wykonawczych na inwestycje służby zdrowia, poprawę zaopatrzenia w leki drogą dodatkowego importu surowców, podwyżki płac wszystkich pracowników służby zdrowia (zmiana siatki płac pielęgniarek) oraz pilne przygotowanie programów rządowego i resortowego dla poprawienia stanu zdrowia społeczeństwa. Inne kierunki działania w tym zakresie zawarte są w załączniku.

Załącznik do postulatu 16:

1. Wprowadzić w życie „kartę praw pracownika służby zdrowia".
2. Zapewnić w sprzedaży odpowiednią ilość bawełnianej odzieży ochronnej.
3. Za odzież roboczą wypłacać ekwiwalent z puli kosztów rzeczowych.
4. Zabezpieczyć fundusz płac w sposób umożliwiający przyznanie odpowiednich dodatków wszystkim wyróżniającym się w pracy — zgodnie z obowiązującymi teoretycznie możliwościami.
5. Ustalić wzrastające dodatki za wysługę lat po kolejnych 25 i 30 latach pracy.
6. Ustalić dodatek za pracę w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia, wprowadzić dodatek za pracę zmianową dla pracowników niemedycznych.
7. Przywrócić dodatek za pracę z chorymi zakaźnie lub zakaźnym materiałem biologicznym, podnieść płace za dyżury nocne pielęgniarskie.
8. Uznać schorzenia kręgosłupa za chorobę zawodową stomatologów.
9. Przydzielać opał dobrej jakości dla szpitali i żłobków.
10. Wyrównać dodatki za wysługę lat dla pielęgniarek nie mających pełnego średniego wykształcenia do poziomu pielęgniarek dyplomowanych.
11. Wprowadzić dla wszystkich pracowników fachowych siedmiogodzinny dzień pracy.
12. Wprowadzić wolne soboty, bez odpracowywania.
13. Dyżury niedzielne i świąteczne opłacać ze zwyżką 100 proc.
14. Bezpłatne leki dla pracowników służby zdrowia.
15. Umożliwić częściowy zwrot pożyczki mieszkaniowej z funduszu socjalnego.
16. Zwiększyć limit mieszkań dla pracowników służby zdrowia.
17. Samotnym pielęgniarkom umożliwić przydział mieszkań.
18. Fundusz nagród zamienić na trzynastą pensję.
19. Po 20 latach pracy w służbie zdrowia zapewnić urlop sześciotygodniowy oraz umożliwić otrzymanie płatnego rocznego urlopu na poprawę zdrowia jak nauczyciele.
20. Zapewnić płatne urlopy doktoryzującym się w wymiarze 4 tygodni, a specjalizującym się — 2 tygodnie.
21. Zapewnić pełne prawo do dnia wolnego po dyżurach lekarskich.
22. 5-godzinny czas pracy dla pracowników żłobków (jak w przedszkolach) oraz bezpłatne wyżywienie.
23. Wprowadzić przydziały samochodów dla pracowników podstawowej opieki zdrowotnej i zasadę limitu kilometrów lub ryczałtu na przejazdy służbowe.
24. Pielęgniarki z wyższym wykształceniem uznać i opłacać jak inny personel z wyższym wykształceniem.
25. Powołać wyspecjalizowane ekipy remontowe w ZOZ-ach, aby uchronić obiekty służby zdrowia przed dalszą dekapitalizacją.
26. Podnieść normy na leki na 1 leczonego w szpitalu z 1138 zł do 2700 zł, bo taki jest rzeczywisty koszt leczenia, oraz stawki na żywienie.
27. Ustalić talony żywnościowe dla chorych obłożnie.
28. Zwiększyć liczebność taboru sanitarnego dwukrotnie — bo taka jest realna potrzeba już dziś.
29. Zapewnić czystość powietrza, gleby i wód — zwłaszcza morskich przybrzeżnych.
30. Równolegle z oddawaniem do użytku nowych osiedli mieszkaniowych oddawać mieszkańcom do użytku przychodnie, apteki i żłobki.

W sprawie punktu siedemnastego, który brzmi: „Zapewnić odpowiednią ilość miejsc w żłobkach i przedszkolach dla dzieci kobiet pracujących" ustalono: komisja w pełni podziela treść tego postulatu. Odpowiedni program przedstawią władze wojewódzkie w terminie do 30 listopada 1980 roku.

W sprawie punktu osiemnastego, który brzmi: „Wprowadzić urlop macierzyński płatny przez okres 3 lat na wychowanie dziecka" ustalono: W terminie do 31 grudnia 1980 r. zostanie przeprowadzona w porozumieniu ze związkami zawodowymi analiza możliwości gospodarki narodowej i określone czasookres i wysokość miesięcznego zasiłku dla kobiet korzystających z urlopu aktualnie bezpłatnego na wychowanie dziecka. MKS postuluje aby w przeprowadzonej analizie uwzględnić wprowadzenie tego zasiłku w wysokości pełnego wynagrodzenia w pierwszym roku po urodzeniu dziecka oraz 50 proc. w drugim roku, w kwocie nie niższej niż 2.000 miesięcznie. Postulat ten powinien być zrealizowany stopniowo poczynając od pierwszego półrocza 1981 r.

W sprawie punktu dziewiętnastego, który brzmi: „Skrócić czas oczekiwania na mieszkanie" ustalono: Zostanie przedstawiony do 31 grudnia 1980 r. przez władze wojewódzkie program poprawy sytuacji mieszkaniowej, mający na celu skrócenie okresu oczekiwania na mieszkanie. Program ten będzie poddany szerokiej dyskusji społeczeństwa województwa oraz skonsultowany z właściwymi organizacjami (TUP, SARP, NOT i in.). Program winien również uwzględnić wykorzystanie istniejących fabryk domów oraz dalszy rozwój bazy produkcyjnej budownictwa. Takie same działania zostaną podjęte w całym kraju.

W sprawie punktu dwudziestego, który brzmi: „Podnieść diety z 40 zł do 100 zł i dodatek za rozłąkę" ustalono: Uzgodniono, że od 1 stycznia 1981 r. zostanie zwiększona wysokość diet i dodatku za rozłąkę. W sprawie tej propozycje zostaną przedstawione przez rząd do dnia 31 października 1980 r.

W sprawie punktu dwudziestego pierwszego, który brzmi: „Wprowadzić wszystkie soboty wolne od pracy. Pracownikom w ruchu ciągłym i w systemie 4-brygadowym brak wolnych sobót zrekompensować zwiększonym wymiarem urlopu wypoczynkowego lub innymi płatnymi dniami wolnymi od pracy" ustalono: Nastąpi opracowanie i przedstawienie do 31 grudnia 1980 r. zasad i sposobu realizacji programów wprowadzania wolnych płatnych sobót lub innego sposobu regulacji skróconego czasu pracy. Program ten będzie uwzględniał zwiększenie ilości wolnych płatnych sobót już w 1981 r. Inne kierunki działania w tym zakresie zawarte są w załączniku zawierającym postulaty MKS.

Po dokonaniu powyższych ustaleń uzgodniono co następuje:

Rząd zobowiązuje się do:

— zapewnienia osobistego bezpieczeństwa oraz utrzymania dotychczasowych warunków pracy uczestnikom obecnego strajku, jak również osobom wspomagającym strajk;

— rozpatrzenia w układzie resortowym specyficznych spraw branżowych, zgłoszonych przez załogi wszystkich zrzeszonych w MKS strajkujących zakładów;

— niezwłocznego opublikowania w środkach masowego przekazu o zasięgu krajowym (prasa, radio, telewizja) pełnego tekstu protokołu niniejszego porozumienia.

Międzyzakładowy komitet strajkowy zobowiązuje się do zakończenia strajku z dniem 31 sierpnia 1980 r. o godz. 17.00.

Prezydium MKS
przewodniczący
Lech Wałęsa
wiceprzewodniczący
Andrzej Kołodziej
wiceprzewodniczący
Bogdan Lis
członkowie:
Lech Bądkowski
Wojciech Gruszewski
Andrzej Gwiazda
Stefan Izdebski
Jerzy Kwiecik
Zdzisław Kobyliński
Henryka Krzywonos
Stefan Lewandowski
Alina Pieńkowska
Józef Przybylski
Jerzy Sikorski
Lech Sobieszek
Tadeusz Stanny
Anna Walentynowicz
Florian Wiśniewski

Komisja rządowa
przewodniczący
Mieczysław Jagielski
wicepremier Rady Ministrów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
członkowie:
Zbigniew Zieliński
członek Sekretariatu KC PZPR
Tadeusz Fiszbach
przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku
Jerzy Kołodziejski
wojewoda gdański

1. Zmienić rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobów obliczania wynagrodzenia za urlop i zasiłku chorobowego w systemie 4-brygadowym. Obecnie stosuje się średnią z 30 dni (a pracują w miesiącu 22 dni). Ten sposób obliczania obniża średnią dniówkę przy krótkich okresach choroby oraz zaniża ekwiwalenty za urlopy.
2. Domagamy się uporządkowania w jednym akcie prawnym (rozporządzeniu Rady Ministrów) zasad obliczania wynagrodzenia za okres nieobecności w pracy w poszczególnych przypadkach. Niejasność przepisów wykorzystywana jest obecnie przeciwko pracownikom.
3. Brak wolnych sobót dla ludzi pracujących w systemie 4-brygadowym zrekompensować dodatkowymi dniami urlopu. Obecna większa ilość wolnych dni w systemie 4-brygadowym niż w innych systemach pełni rolę okresu wypoczynkowego po bardziej wyczerpującym trybie pracy a nie rzeczywiście wolnych dni. Argumenty wysuwane przez administrację, że takie rekompensaty winny być dawane dopiero po zrównaniu ilości godzin przepracowanych w obu systemach nie wydają się słuszne.
4. Domagamy się wszystkich wolnych sobót w miesiącu tak jak w innych krajach socjalistycznych.
5. Domagamy się uchylenia art. 147 Kodeksu Pracy, który dopuszcza do przedłużenia przeciętnej normy czasu przepracowanego do 9 godzin w tygodniu przy wystąpieniu dodatkowych dni wolnych, a także art. 148. Obecnie mamy jedną z najdłuższych norm czasu pracy w Europie.
6. Wzmocnić znaczenie umownych postanowień dotyczących wynagradzania przez wprowadzenie zmian w Kodeksie Pracy, że nie tylko zmiana stawki osobistego zaszeregowania lub innych składników wynagrodzenia, lecz także zmiana metody wynagrodzenia (dniówki na akord) wymagają wynagrodzenia przez pracodawcę. Należy również wprowadzić zasady aby stawka zaszeregowania osobistego przy wynagradzaniu akordowym była stosowana w zasadzie do wszystkich robót, które pracownik wykonuje. Należy równocześnie uporządkować sprawę wykorzystywania młodych pracowników zgodnie z ich kwalifikacjami, aby powyższe ustalenie nie stało się dodatkową barierą w awansie zawodowym.
7. Wprowadzić w systemie zmianowym zwiększenie do 50 proc. dodatku za pracę w godzinach nocnych w systemie dniówkowym i 30 proc. rzeczywistego zarobku w systemie akordowym. Domagamy się też dodatku za pracę na zmianę popołudniową (tak jak w przemyśle chemicznym).

Postuluje się rozpatrzenie tych postulatów przez rząd do 30 listopada 1980 r.

Protokół ustaleń w Szczecinie

W wyniku przeprowadzonych dyskusji i rozpatrzenia zgłoszonych wniosków i postulatów przyjęto następujące ustalenia:

◆ Uzgodniono, że w oparciu o opinię ekspertów, będą mogły powstawać samorządne związki zawodowe, które będą miały socjalistyczny charakter zgodnie z Konstytucją PRL, przy przyjęciu następujących zasad: komitety strajkowe z chwilą zakończenia strajku stają się komitetami robotniczymi, rozpisują one w miarę potrzeby powszechne bezpośrednie, tajne wybory do władz związków zawodowych. Prowadzone będą prace nad przygotowaniem ustawy, statutów i innych dokumentów określonych w art. 3 konwencji nr 87, w tym celu opracowany zostanie odpowiedni harmonogram pracy.

◆ Uzgodniono opracowanie przez rząd konkretnego programu zaopatrzenia rynku w artykuły żywnościowe i podanie go do szerokiej wiadomości do dnia 31 grudnia 1980 roku.

◆ Wyjaśniono, że będzie wprowadzona stopniowa podwyżka płac wszystkich grup pracowniczych, a przede wszystkim płac najniższych. Uzgodniono jako zasadę, że płace będą podnoszone w poszczególnych zakładach i grupach branżowych. Podwyżki będą realizowane przy uwzględnieniu specyfiki zawodów i branż w kierunku podwyższenia uposażenia o jedną tabelę płac bądź odpowiedniego zwiększenia innych elementów płac lub grupy zaszeregowania. W odniesieniu do pracowników umysłowych przedsiębiorstw podniesienie uposażenia o jedną kategorię osobistego zaszeregowania.

◆ Uzgodniono, że do dnia 31 grudnia 1980 roku zostanie określony poziom tzw. minimum socjalnego i podany do publicznej wiadomości. Po analizie możliwości budżetowych państwa od dnia 1 stycznia 1981 roku zostaną podniesione do odpowiedniej wartości najniższe renty i emerytury.

◆ Uzgodniono zasadę, że pracownikom, którzy utracili zdrowie w związku z wykonywaną funkcją w zakładzie pracy należy utrzymać zarobki nie niższe niż na poziomie poprzedniego stanowiska pracy. Do dnia 30 września 1980 roku rząd przedstawi Sejmowi propozycję nowej treści art. 217 i 218 Kodeksu Pracy zgodnie z ustaloną zasadą.

◆ Uzgodniono, że w terminie do dnia 31 grudnia 1980 roku zostanie przeprowadzona analiza możliwości państwa i określona wysokość miesięcznego zasiłku przysługującego kobiecie będącej na trzyletnim urlopie macierzyńskim. W terminie do dnia 31 grudnia 1980 roku rząd wystąpi do Sejmu z projektem odpowiedniej modyfikacji w tym zakresie art. 186 Kodeksu Pracy.

◆ Uzgodniono zrównanie zasiłków rodzinnych dla wszystkich grup zawodowych do poziomu pracowników wojska i milicji. Zrównanie powinno nastąpić w trzech równych ratach rocznych. Pierwsza rata 1 stycznia 1981 roku.

◆ Wyjaśniono, że „Pakty praw człowieka" oraz „Akt końcowy konferencji w Helsinkach" zostały wydane drukiem przez wydawnictwa PRL. Zostaną one ponownie wydane w formie broszur.

◆ Ustalono, że wszyscy strajkujący pracownicy, a w szczególności wybrani przedstawiciele załóg, nie poniosą żadnych represji i nie będą szykanowani w jakikolwiek inny sposób w związku z całokształtem prowadzonej działalności strajkowej, z wyjątkiem popełnionych przestępstw pospolitych.

◆ Stwierdzono, że działacze polityczni nie będą represjonowani, jeżeli działalnością swoją nie będą w sposób przestępczy godzili w ustrój socjalistyczny i podstawowe interesy PRL lub nie popełnią przestępstw pospolitych. Tworzenie organizacji może następować zgodnie z ustawodawstwem PRL.

◆ Stwierdzono, że pomyślnie rozwija się dialog między Kościołem Rzymsko-Katolickim a Państwem. Umożliwiać się będzie szerszy dostęp do środków masowego przekazu.

◆ Uzgodniono wmurowanie w rejonie bramy głównej stoczni tablicy upamiętniającej ofiary wydarzeń z grudnia 1970 roku. Forma i treść tablicy zostaną uzgodnione: z dyrekcją stoczni, z architektem miasta Szczecina i komisją mieszaną, powołaną przez rząd PRL. Termin realizacji — do 17 grudnia 1980 roku.

◆ Uzgodniono za niezbędną dalszą poprawę lecznictwa w Polsce, a w szczególności zaopatrzenia w leki i ujednolicenia opłat za leki dla ubezpieczonych. Utrzymać w mocy dotychczasową nieodpłatność za leki dla rencistów, emerytów, kolejarzy i wojska.

◆ Przyjęto za konieczność zahamowanie wzrostu cen towarów powszechnego użytku poprzez wzmożoną kontrolę sektora państwowego i prywatnego, a w szczególności zaprzestania tzw. „cichej podwyżki cen".

◆ Ustalono zasadę, że dystrybucja artykułów żywnościowych w sklepach wewnętrznych przedsiębiorstw i instytucji będzie oparta na takich samych warunkach.

◆ Ustalono, że zostanie dokonana poprawa zaopatrzenia ludności w mięso do dnia 31 grudnia 1980 roku. Równocześnie w tym samym terminie zostanie przedstawiony program poprawy zaopatrzenia ludności w mięso z uwzględnieniem ewentualnej możliwości wprowadzenia systemu kartkowego.

◆ Uzgodniono, że w sklepach „Pewexu" nie będzie prowadzona sprzedaż deficytowych artykułów powszechnego użytku produkcji krajowej.

◆ Uzgodniono, że zostaną podjęte niezbędne działania mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i powodów jej powstania. Odpowiednie wnioski w tym zakresie zostaną podane do wiadomości publicznej, a w przyszłości reakcja na powstałe nieprawidłowości będzie szybka i skuteczna.

◆ Uznano za bardzo ważne polepszenie zaopatrzenia w materiały wszystkich zakładów pracy (państwowych i spółdzielczych).

◆ Uzgodniono, że ludzie zwolnieni za działalność strajkową w latach 1970/80 zostaną przyjęci do pracy na drodze indywidualnego rozpatrzenia poszczególnych wniosków przez dyrekcję i związki zawodowe.

◆ Ustalono, że do dnia 30 listopada 1980 roku zostanie przedstawiony sposób realizacji ograniczenia działania cenzury PRL.

◆ Uzgodniono opracowanie i przedstawienie do dnia 31 grudnia 1980 roku zasad i sposobu realizacji programu wprowadzenia wszystkich wolnych płatnych sobót lub innego sposobu regulacji skróconego czasu pracy.

◆ Ustalono, że zostanie przedstawiony przez rząd program rozwiązania kwestii mieszkaniowej z zagwarantowaniem, aby okres oczekiwania nie trwał dłużej niż pięć lat.

◆ Przyjęto zasadę, aby pracowników niesprawdzających się na stanowiskach kierowniczych przesuwać na niższe a nie równorzędne.

◆ Uzgodniono, że od 1 stycznia 1981 roku zostanie zwiększona wysokość diet. W sprawie tej propozycje przedstawione zostaną przez rząd do 30 września 1980 roku.

◆ Do szkół dla przodujących robotników i na kursy zawodowe na koszt zakładów można tylko kierować pracowników wyróżniających się w pracy zawodowej i tych, którzy poprzez utratę zdrowia zmuszeni są do zmiany stanowiska pracy. Do tych szkół i na kursy zawodowe delegować będą związki zawodowe w porozumieniu z kierownictwem zakładu.

◆ Uzgodniono, że władze państwowe opracują w terminie do 31 grudnia 1980 roku zmodyfikowaną kartę stoczniowca, uwzględniającą również rozwiązania socjalne i wynikające z karty stoczniowca, dotyczące pracowników przedsiębiorstw zatrudnionych na terenie stoczni.

◆ W czasie trwania strajku można uruchomić pracownikom załóg strajkujących zaliczki w wysokości 40 proc stawki płac, wynikającej z kategorii osobistego zaszeregowania. Po przystąpieniu do pracy pracownicy otrzymają 100 proc. zarobku wynikającego z kategorii osobistego zaszeregowania za czas strajku.

◆ Uzgodniono, że treść końcowego porozumienia ogłoszona zostanie w całości w lokalnych środkach masowego przekazu (prasa, radio, telewizja) oraz przekazana w całości PAP celem zamieszczenia w serwisie informacyjnym.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W wyniku pracy komisji rządowej i międzyzakładowego komitetu strajkowego w Szczecinie, przygotowano i podpisano porozumienie.

Prezes Rady Ministrów powoła komisję mieszaną składającą się z przedstawicieli rządu, robotników i władz wojewódzkich (po pięć osób). Przewodniczącym komisji będzie przedstawiciel rządu, a zastępcami przedstawiciel robotników i przedstawiciel władz wojewódzkich, tworzą oni prezydium komisji. Zadaniem komisji będzie czuwanie nad realizacją ustaleń porozumienia i informowania załóg o przebiegu pracy komisji i realizacji porozumienia.

W przypadku powstania spornych kwestii, strony — przed podjęciem jakichkolwiek działań — mają obowiązek wzajemnych konsultacji w ramach prezydium komisji lub w całym składzie komisji.

Międzyzakładowy komitet strajkowy apeluje do wszystkich załóg zakładów pracy o podjęcie wszelkich starań zmierzających do nadrobienia w jak najkrótszym czasie strat, jakie gospodarka narodowa poniosła w wyniku przestoju w pracy.

Za międzyzakładowy komitet strajkowy:
1. przewodniczący MKS
Marian Jurczyk
2. wiceprzewodniczący MKS
Kazimierz Fischbein
3. wiceprzewodniczący MKS
Marian Juszczuk

Za komisję rządową:
1. wicepremier
Kazimierz Barcikowski
2. z-ca członka Biura Politycznego — sekretarz KC PZPR
— Andrzej Żabiński
3. I sekretarz KW PZPR w Szczecinie
Janusz Brych

Szczecin, dnia 30 sierpnia 1980 roku.

SPORT ◆ SPORT ◆ SPORT

Przed startem bokserów Gwardii

Pięściarze Gwardii Białystok solidnie przygotowują się do występów w II lidze. Białostoczanie, których ambicją jest utrzymanie się w II lidze doceniając swych rywali robią wszystko, by do walki o ligowe punkty przystąpić w najlepszej formie.

Pierwszy etap przygotowań — zajęcia ogólnorozwojowe — realizowane były na zgrupowaniu w Olecku, gdzie przebywało 25 pięściarzy. Obecnie w Sokółce 20 zawodników pracuje już nad bokserskimi umiejętnościami. Trenerzy **Edward Lerman** i **Stanisław Wąsowski** dokładają wszelkich starań, by wszyscy pięściarze byli właściwie przygotowani do występu w II lidze.

Kadra opiera się na zawodnikach walczących w poprzedniej edycji rozgrywek. Gwardia znana jest z dobrej pracy z młodzieżą. Z tej młodzieży, drużynę wzmocnią **Marek Trykoszko** (waga musza) i **Krzysztof Litwin** (waga lekka).

Pierwszy pojedynek w grupie II bokserzy Gwardii stoczą **7 bm.** w Legnicy z Miedzią. Następne terminy: **14 bm.** (godz. 11) Gwardia — Górnik Pszów; **28 bm.** (godz. 11) Gwardia — GKS Jaworzno; **5 października** (godz. 11) Gwardia — Broń Radom; **19 października** Olimpia Poznań — Gwardia; **26 października** (godz. 10) Gwardia — Miedź; **9 listopada** Górnik — Gwardia.

Sekcja bokserska Gwardii przyjmuje zapisy chłopców urodzonych w latach 1964—1966. Chętni mogą zgłaszać się codziennie od godz. 17 w lokalu klubu ul. Lenina 3.

(let)

Echa piłkarskiej niedzieli

Kiedy rozpoczyna się sezon — futbolowe życie toczy się od meczu do meczu, od niedzieli do niedzieli. Trenerzy i piłkarze mają swoje tzw. tygodniowe mikrocykle treningowe, zaś kibice... mikrocykle nastrojów uzależnione od postawy i ostatniego wyniku ulubionego zespołu. Nic więc dziwnego, że trudne chwile będą w bieżącym tygodniu przeżywali sympatycy Jagiellonii zadając sobie pytanie: czy wysoka porażka ich ulubieńców (0:4) w wyjazdowym meczu z Radomiakiem była wynikiem doskonałej postawy gospodarzy, czy też słabej gry zespołu białostockiego?

Tak naprawdę, to o wyniku tego spotkania zadecydowało i jedno i drugie. Piłkarze Radomiaka górowali nad naszym beniaminkiem niemal we wszystkich elementach piłkarskiej sztuki. Grali pomysłowo, szybko, imponowali ofiarnością i przygotowaniem kondycyjnym. Od pierwszych minut narzucili tak ostre tempo, że prawdopodobnie w tym dniu nie sprostałyby im również bardziej renomowane zespoły II ligi.

Natomiast „jagiellończycy" wyszli na boisko usztywnieni, bez wiary we własne siły, przytłamszeni dodatkowo gorącą atmosferą na trybunach (niemal komplet widzów, czyli ponad 10 tys.). Nie potrafili uporządkować poczynań, opanować nerwów i co najgorsza pograć — jak to się potocznie mówi — piłką, by trochę zmęczyć przeciwnika. Jeśli do tego dodamy błędy w grze defensywnej, to stanie się jasne skąd tak wysoka porażka.

Skład Jagiellonii: Sowiński, Tołkacz, Szwejkowski, Dubowski, Mojsiuszko, Leśniewski (od 46 min. Brewczyk), Łukasiak, Bitel (od 66 min. Cieślik), Czarniecki, Sieliwonik, Maruszka. Wśród naszych piłkarzy wyróżnił się jedynie Sowiński, który uchronił zespół od jeszcze większej porażki. Pozostali zawiedli. Na podkreślenie zasługuje sportowa atmosfera na boisku (ani jednego złośliwego faulu).

W III lidze zacięty pojedynek stoczyły w Warszawie suwalskie Wigry, remisując 3:3 z AZS AWF. W I połowie spotkanie miało przebieg wyrównany. Prowadzenie uzyskały Wigry w 16 min. po strzale Wiśniewskiego (kilka minut wcześniej po strzale głową tego ostatniego piłka trafiła w słupek). Gospodarze wyrównali na 3 min. przed przerwą po błędzie Kropiwnickiego. Po zmianie strony trener Janusz Michalczyk zalecił podopiecznym agresywne krycie już na połowie przeciwników, jednak akademicy z kontrataków strzelili dwa gole. Ostatnie 20 min. meczu należało zdecydowanie do suwalskich piłkarzy, którzy dzięki strzałom Siermińskiego i Śliwińskiego zdołali wyrównać, a mogli nawet strzelić zwycięską bramkę. Niestety, po uderzeniu Liminowicza piłka trafiła w słupek. Goście wystąpili w zestawieniu: Kropiwnicki, Syryca, Dziekanowski, Siermiński, Bołądź, Wilczewski (od 82 min. Spura), Liminowicz, Śliwiński, Chrzanowski, (od 46 min. Wasilewski), Wiśniewski, Ołowniuk.

Nie udała się piłkarzom białostockiej Gwardii wyprawa do Torunia. Nasz III-ligowy beniaminek przegrał z miejscowym Pomorzaninem 1:3 a — jak stwierdził trener zespołu Kazimierz Michalczuk — zadecydowały o tym błędy bocznych obrońców i słaba gra zawodników drugiej linii. Losy meczu rozstrzygnęły się między 55 a 70 min., kiedy to gospodarze mimo, iż sami nie wypracowali dogodnych sytuacji zdobyli trzy bramki. Honorowego gola dla białostockiego zespołu zdobył w 80 min. Doroszkiewicz. Gospodarze chociaż niczym specjalnym nie zaimponowali odnieśli jednak zasłużone zwycięstwo.

Skład Gwardii: Mozolewski, Roszkowski (od 60 min. Kulak), Jancewicz, Seluk, Sławiński (od 78 min. Michalski), Zacharczuk, Predko, Radzajewski, Doroszkiewicz, Grochowski, Jendruczek. Wśród gwardzistów na wyróżnienie zasłużył jedynie Grochowski.

G. SZERSZENOWICZ

Nadzieje w Siemiatyczach

Dużym wydarzeniem był w Siemiatyczach mecz piłki nożnej pomiędzy miejscową Cresovią i drużyną Heringen z NRD. Zwyciężyli gospodarze 2:1, ku radości licznie przybyłych widzów.

Kibice i działacze sportowi wiążą to wydarzenie z zapowiedzią poprawy sytuacji Miejskiego Klubu Sportowego. Kiedyś klub miał kilka sekcji, obecnie pozostały tylko dwie — piłki nożnej i tenisa stołowego. Brak jest odpowiedniego funduszu na działalność klubu. Nadzieje na lepsze wiąże się z objęciem patronatu nad Cresovią przez „Hortex". (a)

W Pucharze Polski

Wigry bez respektu...

W środę, 3 bm. odbędzie się kolejna runda rozgrywek piłkarskich o Puchar Polski. Na boiskach pozostały już 32 drużyny, a wśród nich Wigry Suwałki. W tegorocznej edycji suwalczanie odnieśli dwa zwycięstwa. W Tomaszowie pokonali Tomasovię 2:1 i w Suwałkach wygrali po dogrywce z Górnikiem Wałbrzych 4:2.

Utarła się opinia, że Wigry potrafią skutecznie walczyć w Pucharze Polski. Ciekawie zatem zapowiada się ich jutrzejszy pojedynek na własnym boisku z Ursusem. Początek meczu o godz. 16.30. (Let)

Klasa okręgowa

Grupa białostocka. Pozostałe wyniki: Włókniarz Wasilków — Husar Nurzec 2:2, Pogoń Łapy — Włókniarz Białystok 3:2, Lampart Nowe Aleksandrowo — Skra Czarna Białostocka 1:3. W meczu Jagiellonia II — Puszcza Hajnówka padł wynik 2:5, a nie jak wczoraj podaliśmy 1:5.

TABELA

1—2. Sokół	4:0	8:2
Puszcza	4:0	8:2
3—4. Skra	4:0	6:1
Tur	4:0	6:1
5. Włókniarz B-stok	2:2	4:3
6. Pogoń	2:2	5:6
7. Gwardia II	2:2	3:6
8. Włókniarz Wasilków	1:3	2:4
9. Husar	1:3	2:5
10. Lampart	0:4	1:4
11. Jagiellonia II	0:4	3:7
12. Ognisko B-stok	0:4	0:7

(szer)

KSIĄŻKA —chleb kultury

Po wojnie wydaliśmy w Polsce 260 tys. tytułów książek w nakładzie sięgającym 3,3 mld egzemplarzy. Oznacza to, że opublikowaliśmy więcej niż połowę książek, jakie ukazały się w języku polskim na przestrzeni pięciu wieków, to jest od wynalezienia druku. W latach siedemdziesiątych wydano 1,2 mld książek, czyli 36 proc. powojennych nakładów.

A jednak sytuację książki w Polsce ocenia się jako złą. Produkcja 4 książek na mieszkańca rocznie daje nam przedostatnie miejsce wśród krajów socjalistycznych. Raport w tej sprawie przygotowała w roku ubiegłym egzekutywa POP przy Oddziale Warszawskim Związku Literatów Polskich. Mówił wówczas w jej imieniu krytyk i wydawca, dyrektor PIW-u, **Andrzej Wasilewski:** „...Analiza liczb wskazuje, że produkcja książki jest w Polsce jedyną dziedziną, w której po ożywieniu lat siedemdziesiątych panuje praktycznie stagnacja, a zaostrzający się stale deficyt najpotrzebniejszych książek zaliczany jest przez społeczeństwo do najdotkliwiej odczuwanych braków rynkowych. Tymczasem w grę wchodzą tu niezmiernie żywotne ambicje i dążenia różnych środowisk społecznych, grup zawodowych i kategorii wieku, którym brak książek utrudnia wspinanie się po szczeblach społecznego awansu, osiąganie wyższego poziomu kwalifikacji fachowych, nabywanie pożądanego poziomu kultury i wiedzy. Braki na rynku książki są udręką rodziców, zmorą studentów, utrapieniem specjalizujących się kadr, przyczyną rozczarowania milionowej rzeszy młodych ludzi. Skalę tego napięcia może zilustrować to, że trzecie już dojrzewające w Polsce Ludowej pokolenie szkolne nie ma możliwości swobodnego nabycia podstawowych leksykonów i encyklopedii, że zapotrzebowanie na główne dzieła narodowej i światowej klasyki zaspokajane jest w zaledwie ok. 30 proc., że kilkadziesiąt corocznych bestsellerów różnych gatunków piśmienniczych — od dzieł literatury pięknej do książki fachowej i podręczników — osiąga na wolnym rynku nawet dziesięciokrotną ceny nominalnej...

W raporcie tym m.in. rzucono myśl stworzenia biblioteki, obejmującej podstawowy kanon literatury polskiej i światowej, wydawanej w wysokich, **co najmniej stutysięcznych nakładach.** Tak oto narodziła się idea **„KSIĄŻKI DLA KAŻDEGO"**, którą wkrótce rozszerzono tematycznie. A więc literatura dziecięca i młodzieżowa, także klasyka narodowa i obca, więc encyklopedie, leksykony, słowniki, poradniki, książki praktyczne powszechnego użytku, ale także popularne dzieła z zakresu edukacji politycznej, historycznej, obywatelskiej, światopoglądowej itp. Próbne zestawienia listy międzywydawniczej „Książki dla każdego" doprowadziło do około 300 tytułów, a szacunkowe obliczenia nakładów zamykały się w granicach od 100 tys. do miliona egzemplarzy.

Obliczono również, że rocznie na pokrycie produkcyjne „Książki dla każdego" potrzebne będą: 10—12 tys. ton papieru oraz odpowiednie ilości materiałów introligatorskich. Zakładano, że będą to edycje o charakterze trwałym, przeznaczone do długiego użytkowania. W raporcie owym wskazano również m.in. na możliwości lepszego niż dotąd gospodarowania papierem (np. ok. 5 proc. masy papieru drukowego niszczeje na skutek złych warunków transportowych i magazynowania), m.in. ograniczanie publikacji typu komercyjnego czy niektórych edycji społeczno-politycznych, przynoszących pożytek jedynie wydawniczej sprawozdawczości; w pewnej mierze dotyczy to również publikacji okolicznościowych.

Urzeczywistnieniem idei „Książka dla każdego" zajęła się Rada Literacko-Wydawnicza, powołana przy ministrze Kultury i Sztuki. Naczelny Zarząd Wydawnictw, działający w porozumieniu z „Domem Książki", przedstawił do zaopiniowania pierwszą listę, złożoną z ośmiu pozycji. Znalazły się na niej książki, o które najczęściej ostatnimi czasy dopytywali się czytelnicy. Wśród nich zaś „Pan Tadeusz", „Mała encyklopedia zdrowia", „Brzechwa — dzieciom" i encyklopedia dla dzieci „Polska — moja Ojczyzna". Tytuły te ukazały się następnie w nakładach ćwierćmilionowych i... po kilku dniach zniknęły z księgarń.

Na rok 1980 Rada Literacko-Wydawnicza zatwierdziła listę, złożoną z 15 pozycji. W bibliotece „Książka dla każdego" ukazały się w tym roku lub ukażą się wkrótce m.in.: „Wybór poezji" Jana Kochanowskiego, „Wiersze i poematy" Juliusza Słowackiego, „Lalka" Bolesława Prusa, „Trylogia" Henryka Sienkiewicza, „Przedwiośnie" Stefana Żeromskiego, „Bajki" Ignacego Krasickiego, „Poczet książąt i królów polskich", „Odyssea" Homera, „Klub Pickwicka" Karola Dickensa, a także po raz pierwszy na naszym rynku wydawniczym ilustrowany „Leksykon" PWN-u i „Kuchnia polska". Wszystkie pozycje w nakładach 100 tys., 150 tys. i 200 tys. egzemplarzy, a dwie ostatnie w jeszcze większych: „Leksykon" w półmilionowym, a „Kuchnia polska" w 300-tysięcznym.

Pomysłodawcy biblioteki „Książka dla każdego" uważają, że jej cel osiągnięty będzie tylko wtedy, kiedy tytuły obejmą zestaw książek najpotrzebniejszych, nakłady zaś odpowiadać będą w pełni wysokości zamówień; natomiast sieć dystrybutorska „Książki" znajdzie każdego w niedalekiej odległości od domu. Oczywiście minie jeszcze sporo czasu, nim „Książka dla każdego" będzie rzeczywiście w ciągłej sprzedaży. Szybkość, z jaką znikają z lad księgarskich ćwierćmilionowe nakłady tej biblioteki, świadczy o tym, że do zaspokojenia głodu książki daleko. Nawiasem mówiąc, jesteśmy bodaj jedynym krajem w Europie, w którym 96 proc. całej produkcji wydawniczej sprzedaje się w roku jej wydania.

Dalsze możliwości i perspektywy rozwoju produkcji książek związane są ściśle ze zwiększeniem dostaw papieru i unowocześnieniem bazy poligraficznej. Plan na lata 1981—85 zakłada coroczne zwiększanie tej produkcji, aż do jej podwojenia w połowie dekady. Obecnie co roku wydajemy ok. 150 mln egzemplarzy, zużywając na to ok. 50 tys. ton papieru. W 1985 roku chcemy wydać 280 mln egzemplarzy, będzie nam na to potrzeba 100 tys. ton papieru. Ale wówczas najpewniej bibliotekę „Książka dla każdego" będziemy mogli produkować w 20 mln egzemplarzy rocznie.

(Interpress)

KATARZYNA STAWISKA

Gdy pogoda sprzyja, przedszkolaki każdą wolną chwilę spędzają na placu zabaw.

Krok w dorosłość

Na obszernym placu ze sprzętem do zabaw i piaskownicą, gdzie trwają intensywne prace ziemne, spędzało ostatnie dni sierpnia 54 dzieci. Przedszkole w **SZUMOWIE** (bo o nim właśnie mowa) ma niezłe warunki lokalowe i wyposażeniowe, a jego usytuowanie na skraju kępy leśnej gwarantuje świeże powietrze z dala od drogowego kurzu i spalin.

W tym roku udało się wygospodarować tu miejsca dla wszystkich nieletnich kandydatów. Poprzednio bywało gorzej, kiedy to po dziesięć podań załatwiano odmownie. Sytuacja poprawiła się o tyle, że nie trzeba już zapewniać dodatkowej opieki nad dziećmi, których rodzice pracują w polu przy przedłużających się żniwach.

Zajęcia przedszkolne trwały w godz. 7.30—16.30. Dojeżdżały na nie dzieci nawet z odległości ośmiu kilometrów z Kaczynka i Głęboczy, korzystając ze szkolnych środków transportu. Pierwsze dni jak zwykle przyniosły trochę niespodzianek. Jadwiga Tatko musiała kiedyś sama odprowadzać maluchy do domu; widocznie zapracowani rodzice zapomnieli o nich.

(apo)

Fot. Zdzisław Lenkiewicz

Grupka sześciolatków z ciekawością zaczyna wchodzić w dorosłość. Zabawki w jednej z sal poukładane na regałach, a na stole pierwsze książki. Na razie z obrazkami i komentarzem dyrektorki — **Jadwigi Tatko**, ale kto wie czy przy tym zainteresowaniu niektórzy już niebawem nie zaczną sylabizować lektur szkolnych.

Obchody Września w naszym regionie

Ciąg dalszy ze str. 1

Śniadeckiego odsłonięty został obelisk ku czci pracowników służby zdrowia Białostocczyzny, którzy w latach II wojny światowej poświęcili swe życie w walce z faszyzmem. Delegacje służby zdrowia złożyły wieńce i kwiaty. Opiekę nad obeliskiem sprawować będzie **Zespół Szkół Medycznych.**

Mieszkańcy Białegostoku oddali także hołd pamięci bohaterskich obrońców miasta we wrześniu 1939 r., składając wieńce i kwiaty na reducie-pomniku w dzielnicy Wysoki Stoczek.

(h)

✲

Wrzesień 1939 roku zapisał się w historii Ziemi Łomżyńskiej bohaterstwem obrońców Łomży, Wizny, Nowogrodu, Osowca, Łętownicy, Szablaku. Po 41 latach w miejscach ówczesnych walk, na mogiłach i pod pomnikami poświęconymi walecznym żołnierzom złożyły wiązanki kwiatów delegacje młodzieży, zakładów pracy i kombatantów. Zaciągnięto harcerskie warty.

Kwiaty spoczęły także na 32 masowych grobach pomordowanych przez hitlerowców mieszkańców nadnarwiańskiej ziemi, m.in. w Giełczynie, gdzie w trzech grobach spoczywa ponad 24 tys. ofiar faszystowskiego terroru, w Pniewie, Jeziorku, Wądołkach, Dębnikach i Nurze. We wszystkich szkołach pamięć ofiar Września uczczono minutą ciszy podczas apeli inaugurujących nowy rok nauczania.

W Kolnie pod pomnikiem na Pl. Zwycięstwa wiązanki kwiatów złożyli wraz z uczniami Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych przedstawiciele władz politycznо - administracyjnych województwa z I sekretarzem KW PZPR — **Waldemarem Szpalińskim** i wojewodą — **Jerzym Zientarą.**

(jtb)

✲

W dniu 1 września społeczeństwo Suwalszczyzny i Mazur — ziem, które bardzo boleśnie odczuły skutki II wojny światowej, wraca myślami do wydarzeń sprzed lat. Dowodem tego są palące się znicze przed pomnikami poległych. Złożono też tam wiązanki kwiatów.

Na Suwalszczyźnie są to liczne pomniki partyzantów, których mogiły gęsto rozsiane są w Puszczy Augustowskiej. Na Mazurach, gdzie trwały szczególnie zacięte walki Armii Radzieckiej o wyzwolenie tych ziem, kwiaty złożono na grobach żołnierzy Armii Czerwonej.

W Suwałkach główne uroczystości odbyły się pod pomnikiem straceń. O godz. 12 odbył się tu apel 3 tys. harcerzy i zuchów suwalskiego **Hufca ZHP.** Harcerze wysłuchali wspomnień **Wacława Trojanowskiego** — uczestnika ruchu oporu, który mówił m.in. o Tadeuszu Lutostańskim, którego imię od października przyjmie suwalski Hufiec.

1 września wieńce i wiązanki kwiatów złożono we wszystkich miejscach pamięci narodowej. W szkołach odbyły się uroczyste apele. Harcerze zorganizowali wiele kominków, na których gościli uczestników walk. Wielu z nich harcerze odwiedzili w domach.

(stk)

Cech szkoli kadry

W woj. suwalskim prowadzą działalność cechy rzemiosł różnych w **Suwałkach, Ełku, Giżycku** i **Augustowie. Cech** w **Suwałkach** zrzesza 653 fachowców różnych specjalności.

Sporą grupę stanowią rzemieślnicy z branży budowlanej i przemysłowo-metalowej ze środowisk wiejskich. W ciągu ostatnich lat znacznie wzrosło zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju usługi zwłaszcza w zakresie napraw pojazdów mechanicznych.

W trosce o dalszy rozwój i podniesienie jakości usług, prowadzone są kursy doskonalące. W bieżącym roku 35 osób podniosło kwalifikacje z czeladnika na mistrza. Nadal, przy współudziale Zakładu Doskonalenia Zawodowego, prowadzone są kursy kwalifikacyjne na tytuł czeladnika, dające uprawnienia do otworzenia własnego zakładu rzemieślniczego.

W pierwszym półroczu prowadzony był kurs pedagogizacji dla 51 mistrzów szkolących uczniów. Dla dalszych 25 osób kurs taki zostanie zorganizowany w okresie jesienno-zimowym. W zakładach rzemieślniczych szkoli się 129 uczniów pod nadzorem wysokokwalifikowanych mistrzów posiadających doświadczenie w nauce zawodu. (b-icz)

Sześciolatki nad swymi pierwszymi „szkolnymi" podręcznikami.

Łąki można jeszcze nawozić

Zbiór drugiego pokosu traw na łąkach intensywnie użytkowanych został zakończony. Niektórzy z rolników nie zastosowali nawożenia pod pokos drugi, tłumacząc się brakiem czasu, kosztami i spóźnionym terminem. Na podstawie długotrwałej praktyki, uzyskanej przy prowadzeniu intensywnej gospodarki na użytkach zielonych w gospodarstwach wdrożeniowych stwierdzono, **że nawożenie azotowo-potasowe jest obecnie celowe i wskazane, gdyż są ku temu odpowiednie warunki.**

Wilgoci w glebie nie brakuje, temperatura sprzyja wzrostowi traw jeszcze przez cały miesiąc, roślinność jest dobrze ukorzeniona. Z praktyki wynika, że jeszcze w pierwszych dniach września trawa zasilona nawozami azotowo-potasowymi daje opłacalny przyrost zielonej masy. Nawożenie to musi wynosić około 80 kg azotu oraz 40 kg potasu na hektar.

Wyrośniętą zielonkę zagospodarujemy, dodając do kiszonki z kukurydzy, lub do parowanych ziemniaków, albo susząc na siano, czy przedłużając okres żywienia pastwiskowego.

Rolników takich, jak **Jan Czajkowski** ze wsi Stożnowo, czy **Janusz Dąbrowski** ze wsi Morusy, lub **Włodzimierz Tymoszycki** ze wsi Szczyty Nowodwory, zbierających w latach poprzednich po 4 pokosy siana (tj. po 120 q/ha) nie trzeba przekonywać o konieczności tego nawożenia, gdyż wiedzą, że bez nawozów trawa nie urośnie.

Franciszek Pryszmont
WOPR Zabłudów

Fachowcy-rolnikom

Wojewódzkie inauguracje roku szkolnego

Ciąg dalszy ze str. 1

w kształtowaniu młodego pokolenia. Od wychowania młodzieży zależy w dużym stopniu świadomość narodu, postawa obywatelska, poczucie odpowiedzialności za przyszłość kraju.

Od szkoły oczekujemy — stwierdziła sekretarz — szeroko prowadzonej działalności wychowawczej, umacniania autorytetu nauczycieli, wyjaśniania młodzieży wielu skomplikowanych problemów.

Na zakończenie złożyła życzenia owocnej pracy wszystkim pedagogom, zaś młodzieży — satysfakcji oraz wytrwałości i zapału w zdobywaniu wiedzy.

Następnie goście zwiedzili szkołę. Delegacje uczniów poszczególnych klas udały się pod tablicę pamiątkową i złożyły wiązanki kwiatów.

(az)

SUWALSKIE

Do ponad 62 tysięcy młodszych kolegów w szkołach podstawowych dołączyli w dniu wczorajszym uczniowie średnich szkół zawodowych i liceów ogólnokształcących.

Wojewódzka inauguracja roku szkolnego odbyła się w Zbiorczej Szkole Gminnej w **Płaskiej.**

W uroczystości wzięli udział m.in. wiceminister Oświaty i Wychowania — gen. dyw. — **Zygmunt Huszcza, sekretarz KW PZPR — Stanisław Kafar,** wicewojewoda — **Aleksy Łozowski,** prezes WK ZSL — **Stefan Lenkowski** i przewodniczący WK SD — **Edward Smoła.**

Delegacje młodzieży udały się do miejsc pamięci narodowej, by złożyć wieńce i wiązanki kwiatów oraz oddać hołd bojownikom poległym w walce z hitlerowskim okupantem.

Sekretarz KW — Stanisław Kafar podziękował rodzicom i pedagogom za ich społeczny trud, który włożyli przy przebudowie szkoły w Płaskiej. Po modernizacji, której głównym wykonawcą było Białostockie Zjednoczenie Budownictwa Wodnego i Melioracji, placówka posiada 14 izb dobrze wyposażonych w pomoce naukowe. Będą one służyły prawie 300 uczniom. W imieniu władz województwa złożył on najserdeczniejsze życzenia owocnej pracy uczniom, pedagogom i rodzicom.

Pierwszoklasiści — tak jak 8,5 tys. rówieśników we wszystkich szkołach podstawowych w regionie — złożyli ślubowanie, którego tekst odczytał dyrektor szkoły — **Czesław Warakomski.**

Po części oficjalnej, zakończonej meldunkiem o czynach społecznych uczniów woj. suwalskiego w ubiegłym roku szkolnym (34 mln złotych) goście zwiedzili pracownie i inne pomieszczenia szkoły. Otwarto izbę pamięci narodowej. (m)

ŁOMŻYŃSKIE

Gospodarzem wojewódzkiej inauguracji roku szkolnego był Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w **Kolnie.** Na uroczystość przybyli I sekretarz KW PZPR — **Waldemar Szpaliński,** wojewoda — **Jerzy Zientara,** prezes WK ZSL — **Józef Surowiec** i przewodniczący WK SD — **Henryk Wiśniewski.**

Po wysłuchaniu radiowego przemówienia ministra Oświaty i Wychowania oraz ślubowaniu uczniów klas pierwszych odsłonięto pomnik Adama Mickiewicza — patrona szkoły. Autorem pomnika jest łomżyński rzeźbiarz — **Stanisław Lutostański.**

Zwracając się do młodzieży kurator — **Stanisław Daniszewski** stwierdził m.in., że **dobre wyniki w pracy i nauce osiąga się zawsze poprzez solidną i żmudną pracę. Pamiętajmy zawsze o tym, że to, czego najbardziej potrzebujemy, co powinno cechować każdego Polaka, to socjalistyczny patriotyzm i internacjonalizm, pracowitość i zdyscyplinowanie, poszanowanie zasad współżycia społecznego, godność osobista. To również poczucie odpowiedzialności i gotowości niesienia pomocy potrzebującym, szacunek dla rodziców, tradycji i kultury naszego narodu. Niech radość i satysfakcja wypełniają każdy dzień nauki i pracy społecznej.**

W części artystycznej z programem poezji Adama Mickiewicza wystąpił szkolny teatr. Na zakończenie Jerzy Zientara dokonał otwarcia budynku nowego przedszkola. **W tym samym dniu przekazano do użytku dom nauczyciela w Trzciannem.** (jtb)

„Ostromecko" — zdrowa woda

Woda mineralna „Ostromecko" poszukiwana jest dziś tak samo powszechnie, jak słynna „Kryniczanka".

„Ostromecko", rodem z miejscowości o tej samej nazwie, pita była dawniej jedynie przez wąski krąg magnaterii — posiadaczy rozległych włości pod Bydgoszczą. Z bogatych źródeł, położonych w pobliżu Wisły, dostarczano na stoły kilkaset butelek rocznie.

Dziś, w 85 lat po odkryciu źródeł, do wielu województw w kraju płynie strumień tej wody (prawie 15 milionów butelek rocznie). Smak i walory zdrowotne powodują wielki jej popyt na rynku. Szczególnie upodobali ją sobie górnicy z kopalń śląskich.

Błyskawiczna akcja łomżyńskiej MO

W nocy z 28 na 29 sierpnia pod Miastkowem (na trasie Ostrołęka — Łomża) dokonano napadu na kierowcę taksówki — Bogdana Henryka F. z Ostrołęki. Sprawca — pasażer zaatakował kierowcę nożem, poważnie go raniąc. Podczas bójki zraniony został również napastnik, który zbiegł z miejsca przestępstwa.

Po 4 godzinach, w wyniku energicznej akcji łomżyńskiej MO, sprawca — 36-letni **Kazimierz S. z Ostrołęki** został zatrzymany, a następnie — jak informuje Prokurator Wojewódzki — tymczasowo aresztowany. Dochodzenie trwa. (jtb)

Wypadek autobusowy pod Suwałkami

Wczoraj, o godz. 7.45 doszło do wypadku autobusu, kursującego na trasie Nowa Wieś — Suwałki. Stało się to tuż przed Suwałkami z nie wyjaśnionych jeszcze do końca przyczyn autobus przepełniony pasażerami zjechał na pobocze i przewrócił się; przed stoczeniem się z pobocza uchronił go przydrożny słupek.

Obrażenia odniosło 50 osób, w tym większość młodzieży udającej się na zajęcia szkolne. Są to — jak poinformowali nas lekarze — Stanisław Śpiewak oraz Ryszard Butkiewicz — w ogromnej większości obrażenia drobne. 46 osób, po udzieleniu pomocy, skierowano do domów. Tylko 4 pasażerów, którzy odnieśli obrażenia poważniejsze, pozostało w szpitalu. (stk)

Tajemnice Małego Płocka

Największą atrakcją MAŁEGO PŁOCKA w woj. łomżyńskim jest potężne grodzisko. Człowiek u podnóża góry czuje się dziwnie mały wobec potęgi 10-metrowych wałów obronnych.

Gród w Małym Płocku tętnił życiem do około pierwszej połowy XIII wieku. Wielki pożar (być może wynik najazdu?) przyspieszył koniec potęgi lokalnej władzy. Opuszczone resztki grodu pozostały przez ponad 700 lat zapomniane. Teren po osadzie przygrodowej zajęły pastwiska i pola uprawne. Rolnicy co jakiś czas znajdowali tu ślady minionego życia. **Tadeusz Pańkowski** wyorał ciężkie kamienne żarna, oprawkę rogową, przęśliki, kolorowe szklane paciorki. Wszystko przekazał Muzeum w Łomży.

Znaleziska pobudzały wyobraźnię, ożyły dawne legendy opowiadane wieczorami w wiejskich chatach.

Obecnie „władzę" nad grodziskiem przejęła mgr **Ewa Twarowska** i dwunastu studentów Uniwersytetu Warszawskiego. Prace badawcze rozpoczęto w 1978 r.

— Cały czas odkrywamy ślady ludzkiej pracy sprzed lat — mówi E. Twarowska. — Pytają mnie czasem ludzie: po co kopiemy? — Mówię, że archeologia to hymn pochwalny na cześć pracy ludzkiej. Mały Płock, na tle innych grodzisk w Łomżyńskiem, prezentuje się rewelacyjnie. Materiały archeologiczne są nawet bogatsze niż w Wiźnie...

Dotychczas wydobyto ok. 200 zabytków m.in. grzebienie rogowe, prażnice, przęśliki, osełki, żarna, noże żelazne. Bez wątpienia był tu nie tylko potężny gród strażniczy, ale także duża osada hutniczo-kowalska. Wokół występują złoża rudy darniowej, a zachowane do chwili obecnej nazwy okolicznych wsi: Rudka, Ruda Skroda, Rudka Skroda, Budy Żelazne — świadczą o dawnych zajęciach tzw. „rudników" trudniących się wytopem rudy i produkcją przedmiotów żelaznych.

Najpierw powstała osada, prawdopodobnie pod koniec XI w. Archeolodzy zbadali najstarszą jej część, leżącą obecnie między źródełkiem a wejściem do grodu. W pierwszym roku badań odkryto półziemiankę z żarnami, zarys chaty naziemnej, jamy gospodarcze spełniające rolę piwniczek oraz pozostałości pracowni kowala: palenisko z płaskich kamieni, słupy wskazujące, że było zadaszenie i obok mnóstwo spieczonego żelaza.

W drugim roku badań odkryto pozostałości ówczesnej drogi i duży zespół piecowisk podymarkowych, kawałki żelaza i żużli w formie miseczkowatej. W kolejnym wykopie u stóp grodu, na łące zwanej „cmentarzyskiem" znaleziono pod warstwą kamieni chatę rogownika i piękne okazy grzebieni.

Gród powstał w momencie, kiedy osada była dobrze rozwinięta. Jego poznanie archeolodzy rozpoczęli od przekopywania wnętrza — majdanu. Zlokalizowano dotychczas w północno-wschodniej części wybrukowanego dawniej placu 2 budowle, zapas kamieni, skupisko kości rybich i zwierzęcych, studnię. Ilość zabudowań będzie dokładnie znana, bo planuje się przekopanie całego majdanu.

Coraz wyraźniej jawi się nam obraz życia wczesnośredniowiecznego Małego Płocka. Poznajemy zajęcia mieszkańców: rudników, kowali, rogowników, szewców, prządek oraz rolników, rybaków, myśliwych i hodowców. Gospodarka przynosiła nadwyżki umożliwiające zakup zagranicznych towarów, a ponieważ tędy właśnie przebiegały szlaki handlowe i przemarszowe więc możliwości wymiany były znaczne. O kontaktach z Bałtami świadczą znalezione w Małym Płocku sprzączki tzw. podkowiaste, o wizytach kupców ruskich — przęśliki z różowego łupku wołyńskiego.

Wspomnijmy jeszcze o zamiłowaniu do piękna, które ma swe odbicie w znalezionych ozdobach, kabłączkach skroniowych, wyrobach z rogu i w ceramice o różnorodnych ornamentach.

Prace badawcze będą prowadzone do r. 1985. Nieraz jeszcze usłyszymy o Małym Płocku.

B. DEPTUŁA

Czy zdążą na czas z remontami?

Niedawno informowaliśmy czytelników o tym jak Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej przygotowuje się do zimy. Dziś chcielibyśmy pokazać pracę innych zakładów odpowiedzialnych za dostarczanie ciepła do naszych domów.

W elektrociepłowni w Białymstoku trwają intensywne roboty związane z konserwacją urządzeń. Do tej pory udało się zakończyć remont tylko jednego kotła. Trzy inne równolegle poddawane są renowacji. Trzeba w 20—30 proc. wymienić stare elementy na nowe, głównie część ciśnieniową. Są to prace zakrojone na szeroką skalę i prowadzi się je sukcesywnie. **Już teraz wiadomo, że nie uda się ich skończyć na czas.** Opóźnienie powstało m. in. w wyniku zwiększenia zakresu prac Zakładu Remontowego Energetyki „Warszawa" — wykonawcy większości powierzonych robót — który prowadzi podobną działalność w różnych regionach kraju. Dotrzymanie odpowiedniego terminu utrudnia też brak materiałów i części zamiennych. Natomiast remonty urządzeń ogólnoelektrownianych — pompy sieciowe, wymienniki, odżużlanie itp. — prowadzone przez EC są już zakończone. Występujący obecnie niedobór mocy w znacznym stopniu powinien ulec polepszeniu po oddaniu do eksploatacji nowego bloku energetycznego. Ma to nastąpić w IV kwartale br. Jednocześnie buduje się centralną dyspozycję ciepła, technologicznie związaną z istniejącym oraz nowym członem cieplnym. Na poprawę sytuacji będą miały wpływ zapowiedziane zwiększone dostawy węgla.

ZBM zarządza około 800 budynkami. Ogrzewanie ich zapewnia centralnie WPEC, które również konserwuje instalacje c.o. Do tej pory dokonano wymiany elementów grzejnych w znacznej liczbie lokali. ZBM stara się na bieżąco przekazywać wszystkie zgłoszenia i spostrzeżenia lokatorów w celu szybkiego eliminowania usterek. We własnym zakresie przeprowadza roboty zduńskie w domach nie wyposażonych w centralne ogrzewanie. Wykonuje też inne naprawy, ważne z punktu widzenia zabezpieczenia ich przed stratami ciepła — szklenie, uszczelnianie, uzupełnianie zamknięć itp.

Czy w czasie nadchodzącej zimy będziemy narzekali na niską temperaturę w naszych mieszkaniach? Dokłada się wielu starań, żeby pokonać występujące trudności. Chodzi o to, by wszystkie urządzenia były gotowe przed rozpoczęciem sezonu ogrzewczego. (ob)

Co jest grane w PKS?

19 sierpnia br. zamieściliśmy na łamach „GW" krytyczną notatkę, dotyczącą niewłaściwego zachowania się kierowcy z Oddziału Osobowego PKS w Białymstoku. Tego samego dnia dotarły do nas dalsze sygnały o podobnych manierach dwóch innych kierowców. Autobus odjeżdżający z Bielska Podlaskiego do Białegostoku o godz. 6.35 wyjechał osiem minut przed czasem. Na przystanku pozostała zawiedziona grupka pasażerów z biletami.

Następny autobus, wyruszający planowo o godz. 6.45 przyjechał z trasy z 25-minutowym opóźnieniem. Mimo iż były tylko dwie osoby stojące, kierowca nie zatrzymywał się na kolejnych przystankach, gdzie oczekiwało najwyżej po dwóch podróżnych. A przecież norma przewiduje więcej miejsc stojących. Czy kierowca nie rozumie, że trwa akurat gorący okres prac rolnych. Być może oczekujący na przystankach rolnicy wybrali się do miasta po zakupy potrzebnych części zamiennych do maszyn żniwnych. Nieważne zresztą, jaki był cel ich podróży.

Jedno jest pewne, że obydwaj kierowcy postąpili niewłaściwie. Dziwi fakt, że pracownicy białostockiego Oddziału PKS tak często zapominają, komu mają służyć prowadzone przez nich autobusy. Dalszą ocenę takiego postępowania pozostawiam Dyrekcji Oddziału Osobowego PKS w Białymstoku.

(ił)

Dzieci wśród ofiar wypadków!

Wakacyjne dni dobiegły końca. Nie dla wszystkich, niestety, dzieci i ich rodziców skończyły się one szczęśliwie. W statystykach dotyczących tego okresu odnotowano wiele smutnych czy wręcz tragicznych wypadków — na drogach czy nad wodą — których ofiarami stały się dzieci. Uczyńmy więc wszystko — apel ten dotyczy zarówno kierowców jak też rodziców i wychowawców — aby wraz z nastaniem roku szkolnego naszym pociechom śpieszącym na zajęcia lekcyjne czy przedszkolne oraz w drodze powrotnej do domu zapewnić maksymalne bezpieczeństwo. Niech na drodze wiejskiej czy na ulicy w mieście strzegą się przed pojazdami, wdrażają do prawidłowego, ostrożnego poruszania się. Bo przecież o nieszczęśliwy wypadek nietrudno. Spójrzmy choćby — dla przestrogi — na te smutne przykłady z ostatnich wakacyjnych dni.

Na szosie E-12 w miejscowości Dębino, gmina Choroszcz 5-letni Stefan S. wbiegł raptownie na jezdnię wprost pod nadjeżdżający „Fiat 126 p", którym kierował Marek K. Kierowca nie zdążył już zahamować i chłopiec został potrącony, doznając licznych ogólnych obrażeń. Przewieziony został do szpitala.

W Białymstoku na skrzyżowaniu ulic Mazowieckiej i Lubelskiej będący bez opieki 5-letni Waldemar G. również wtargnął na jezdnię, wprost pod nadjeżdżający samochód „Żuk", którym jechała Bronisława Z. Na szczęście, obrażenia, których chłopiec doznał wskutek potrącenia, okazały się niegroźne. Umieszczono go w szpitalu na obserwację.

Z kolei na ul. Piastowskiej 47-letni Mieczysław W. jadący „Syreną" potrącił dziewczynkę o nie ustalonej tożsamości, która doznała wstrząsu mózgu i została umieszczona w szpitalu.

W Daniłowie, gmina Łapy 30-letni Tadeusz M. potrącił „Syreną" przebiegającego przez drogę 4-letniego Zbigniewa B. Chłopiec został ranny. Przewieziono go do szpitala. (x)

Jak wypoczywali nauczyciele?

Inspektorat Oświaty i Wychowania w Bielsku Podlaskim wykazuje dużą troskę o zdrowie pracowników placówek oświatowo-wychowawczych. Corocznie spore grono pedagogów korzysta z różnych form wypoczynku. W tym roku 51 rodzin (154 osoby) spędzało urlopy w domach wypoczynkowych w **Szczawnicy, Szklarskiej Porębie i Jachrance** oraz stałych ośrodkach wypoczynkowych w **Gdańsku — Oliwie i Giżycku.** (fal)

Oto podejście!

Słyszymy codziennie, że rolnik jest producentem żywności, że jest to zawód zasługujący na szacunek i pomoc. Jak traktuje się rolników w placówkach powołanych do ich obsługi? Zanotowaliśmy dwie wypowiedzi.

Józef Świec z Górnegostoku (gmina Jasionówka) zawiózł 14 sierpnia br. tucznika na spęd do Jasionówki. Gospodarz — jak wielu innych — przyjechał o godz. 7. Klasyfikator był już na placu. Natomiast na pracownika GS, dokonującego rozliczenia, trzeba było czekać do godz. 10. Jako odpowiedź rolnik usłyszał od niego mowę pouczającą, z której cytujemy fragment: „Możecie nie hodować i nie zdawać, ja tego mięsa jeść nie będę".

Edward Borys ze wsi Krasne Małe (gmina Jasionówka) wpłacił do SKR w Jasionówce 17 lipca br. kwotę 1000 złotych jako zaliczkę na prace żniwne. Zgłosił do koszenia 5 ha zbóż. Gdy nadszedł czas koszenia, chodził codziennie przez tydzień dowiadywać się kiedy przyjadą wykonać usługę. W końcu usłyszał na odczepnego, że „maszyna poszła". Było to kłamstwo. Rolnik poradził sobie bez SKR-u. I znów pada pytanie: „Za co ci ludzie biorą pieniądze?" (rp)

Jarmark na miarę możliwości

Jarmark „Wyposażamy mieszkania" — jak co roku — cieszy się dużym zainteresowaniem. Podyktowane jest to ciągłym brakiem lub znikomą podażą atrakcyjnych towarów na rynku. Z myślą o ułatwieniu zakupów skupiono „pod jednym dachem" ofertę towarową wartości 23 mln złotych. Na jarmarku Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Handlu Wewnętrznego swoje artykuły oferują także: Cepelia, Rzemieślniczy Dom Towarowy i WSS „Społem".

Bogato prezentuje się branża sprzętu zmechanizowanego i oświetleniowego. Wielu producentów sprzętu oświetleniowego, celowo na jarmark, dostarczyło szereg nowości tak pod względem wzorniczym jak i funkcjonalnym, szczególnie kinkiety, oprawy zwieszakowe i klosze. W sprzęcie zmechanizowanym oferowane są towary, które znajdują się w pełnej podaży w magazynie i sklepach: chłodziarki, kuchnie gazowe, piece akumulacyjne, maszyny do szycia „Singer", drobny sprzęt grzejny, roboty, odkurzacze itp. Dostępne są artykuły stanowiące wyposażenie łazienki: wanny, zlewy, umywalki i sedesy.

Ze sprzętu radiowo-telewizyjnego w zasadzie jest duży wybór telewizorów do odbioru czarno-białego, odbiorników radiowych, gramofonów, magnetofonów i kalkulatorów. Sprzętu wysokiej jakości brak.

Oddzielny problem stanowi branża meblowa. Z uwagi na złą sytuację w zakresie podaży mebli sprzedawane są tylko te towary, których pełną podaż organizator jest w stanie zapewnić w sklepach. Stąd też na propozycję urządzenia M-4 składają się jedynie meble kuchenne, tapicerskie, komplety z Białostockich Fabryk Mebli, meble pojedyncze i... uszkodzone.

Jak nas poinformowała dyrektor Zakładu Wyposażania Mieszkań — **Jadwiga Stępniak** spodziewane są dostawy atrakcyjnych zestawów młodzieżowych ze Spółdzielni Pracy w Supraślu. Dodajmy — zestawów bardzo poszukiwanych przez mieszkańców Białegostoku. Oby producent wywiązał się ze swej umowy.

Warto wspomnieć o usługach, jakie świadczy WPHW, szczególnie w postaci dowozu i montażu mebli. Także interesująco przedstawia się asortyment tkanin dekoracyjnych, dywanów, wykładzin podłogowych i firanek.

Zainteresowanych zapraszają organizatorzy do dnia 7 września w godzinach od 11 do 19 na tereny wystawowe przy ul. Kawaleryjskiej.

(Les)

Zmiany w ruchu MPK

W związku z zamknięciem od wtorku, 2 września godz. 10 dla ruchu kołowego ul. Wasilkowskiej w obrębie skrzyżowania z Szosą Północno-Obwodową, autobusy białostockiej komunikacji miejskiej linii „6", „17", „3", „9", „16" i „14" na czas trwania robót będą skierowane na trasy zastępcze:

✻ z Wygody — Szosą Północno-Obwodową oraz ulicami Wąską i Traugutta z przystankiem na ul. Traugutta w miejscu istniejącego postoju taxi;

✻ ze śródmieścia — ulicami: Traugutta — Pułkową — 27 Lipca z przystankiem przy ul. Pułkowej przed ul. 27 Lipca.

Czasowej likwidacji ulegną przystanki na ul. Wasilkowskiej obok baru „Pod Topolami" w obu kierunkach oraz na ul. 27 Lipca przed ul. Pułkową. (h)

W kilku wierszach

✻ Białostockie Towarzystwo Muzyczne ogłasza zapisy dzieci i młodzieży do Społecznego Ogniska Muzycznego (ul. Bema 11, p. 105), które prowadzić będzie naukę gry na następujących instrumentach: fortepian, akordeon, skrzypce, gitara klasyczna i mandolina. Szczegółowe informacje można uzyskać w sekretariacie ogniska w godz. 14—17.

(az)

✻ Biuro Wystaw Artystycznych informuje, że w dniu dzisiejszym nieczynny jest Arsenał.

(ił)

Józef Wojtulewicz.

W ZASIĘGU POSTAW

Gospodarność -główną cechą

Obrazek mało współczesny: spotkanie z rolnikiem, który z kosą w dłoniach zamaszyście ścina łany żyta. Tegoroczne, ciężkie żniwa wymagają tego, by sięgnąć po narzędzia dawniej powszechne, dziś rzadziej używane. JÓZEFA WOJTULEWICZA nie trzeba namawiać do gospodarskiej troski o każdy kłos. Gospodarność to jego główna cecha, znana wśród rolników wsi Rafałówki i gminy Zabłudów.

Józef Wojtulewicz wyspecjalizował się w hodowli trzody chlewnej, a konkretnie warchlaków. W ub. r. kooperując z SKR sprzedał 220 sztuk. Od początku tego roku zdołał odstawić 84 warchlaki, a ponadto 25 pozostawił na tuczniki. Pasze są podstawowym problemem w jego gospodarstwie, z którym radzi sobie — warto podkreślić — w sposób wzorowy. W dwóch silosach przyrządza parowane ziemniaki z koniczyną perską, co daje w efekcie znakomitą karmę dla świń. Dodatkowo sprowadza z mleczarni serwatkę.

O specjalizacji wypowiada się z dużym uznaniem, ponieważ — jak sądzi — prowadzi do postępu w rolnictwie. Ma ona jednak swoje słabe strony, głównie biurokratycznej natury. Jeśli na szczeblu gminy załatwia się rolnika rzetelnie, to w Białymstoku, w wojewódzkich instytucjach, urzędnicy jak mogą opędzają się od specjalistów, nie respektują słusznych uprawnień.

Gospodarstwo Józefa Wojtulewicza nieustannie się zmienia. Dzieje się tak za sprawą inwestycji, niezbędnych przecież w celu zwiększenia produkcji. Obecnie najważniejszym zadaniem jest ukończenie rozbudowy chlewni. Dalej na pewno przyjdzie czas na budowę jeszcze jednego obiektu z przeznaczeniem do hodowli. W najbliższych planach, obmyślanych wspólnie z żoną Zofią, znajduje się także postawienie nowoczesnego domu.

Wojtulewiczowi nie wystarcza wypełnianie obowiązków rolniczego zawodu. Poświęca jeszcze sporo czasu na społeczną działalność w Zjednoczonym Stronnictwie Ludowym, w którym sprawuje funkcje prezesa koła w swojej wsi, a także członka Gminnego Komitetu Stronnictwa. Miernikiem jego popularności i zaangażowania politycznego jest wybór na delegata, na XIV Wojewódzki Zjazd ZSL.

— Ludowcy wspólnie z partyjnymi i wszystkimi rolnikami — mówi Józef Wojtulewicz — postanowili wyremontować kilometr drogi z Rafałówki do Zabłudowa. Prace, chociaż z trudnościami, przebiegają prawidłowo. Narzekam tylko na pegeer w Ignatkach. Mają tu swoje gospodarstwo, a o drogi nie dbają i nie pomagają nam w budowie.

— Kolejną sprawą jest pilna potrzeba poprawy zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej. Ciągle czegoś brakuje, a to odpowiednich nawozów, a to gwoździ czy opon do ciągników. Po osełkę muszę jechać aż do Białegostoku, bo w Zabłudowie sklep żelazny stoi pół roku zamknięty.

Warsztat rolny Józefa Wojtulewicza wniósł już niemały wkład do gospodarki gminy i województwa. Wystarczy powiedzieć, że towarowa produkcja w skali roku osiąga wartość ponad 700 tys. zł. Takich gospodarstw potrzeba nam więcej.

(lk)

Fot. Z. Zaremba

Zwołaliśmy naradę...

Jaki jest konkretny wkład waszej instytucji w poprawienie efektywności pracy? Proszę o przykłady, sylwetki ludzi, rachunek ekonomiczny — takie pytanie zadałem w jednej z wojewódzkich instytucji w Białymstoku, znanej skądinąd z dobrych pomysłów w tej dziedzinie i aktywności społecznej.

Oczywiście takie przykłady otrzymałem. Było tego sporo. Jednak mój rozmówca rozpoczął od sakramentalnego: w dniu takim a takim zwołaliśmy naradę...

Rozmawialiśmy dłużej. Padały liczby zaoszczędzonych złotówek, nazwiska, przykłady. Mój rozmówca był bardzo elokwentny, znał się na temacie. Jednak na mimochodem wtrącone pytanie nie umiał znaleźć odpowiedzi.

*— Czy ta narada była potrzebna? — zapytałem. — Przecież nic konkretnego na niej **nie uradzono. Wszystkie projekty były znane już przedtem. Tymczasem trwała ona trzy dni...***

Zbył mnie dość ogólnikowym stwierdzeniem, że tak było zawsze, że ludzie do tego się przyzwyczaili, że im się też coś należy...

Przykład drugi. Do przedsiębiorstwa handlowego przyjmowany jest do pracy młody adept. Zwierzchnicy mówią mu o częstych wyjazdach w teren, kontrolach, instruktażu, wizytowaniu podległych placówek na terenie całego województwa. A jak wygląda rzeczywistość?

Po kilku miesiącach siedzenia za biurkiem tenże adept przypomina się zwierzchnikowi.

— Są nowe wytyczne, nowe sposoby rozliczania. Może pojechałbym w teren, poinstruował, zapoznał się z wdrażaniem nowości...

*— Po co? — pada odpowiedź. — Zwołamy naradę. Wy, kolego przygotujcie jakiś referat a propos. Pogadamy, poinstruujemy. Przy okazji załatwcie noclegi w „Turkusie" **i jakieś wyżywienie. Roześlijcie zaproszenia na naradę wszystkim kierownikom...***

Młody adept nie śmie powiedzieć, że w terenie wszyscy już znają zarządzenie, że realizują je w praktyce, a referat o wytycznych jest niepotrzebny. Będąc sam w terenie interweniowałby w konkretnych przypadkach.

Narada odbywa się. „Turkus" trzeszczy w szwach. Uczestnicy są zadowoleni. Na kilka dni oderwali się od pracy. Mniej zadowoleni są ich koledzy, na barki których spadły dodatkowe obowiązki.

I to trwa. Trwa, bo tak było zawsze, ludzie to lubią, narady weszły w krew. W wielu przypadkach są wręcz stylem pracy.

A może przed każdą taką propozycją zadać pytanie: czy to jest rzeczywiście konieczne, czy nie można by bez narady? (ebe)

PS. Proszę nie zwoływać narad w sprawie tych pytań. Nie **przyjmę zaproszeń.**

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU

TEATRY

Teatr Dramatyczny im. Al. Węgierki — nieczynny.

Państwowy Teatr Lalek — w terenie (Brańsk: „O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku", godz. 10 i 12).

KINA

„Pokój" — „Manhattan", prod. USA, panor. (od lat 18), godz. 15, 17.30 i 20.

„Ton" — „Sowizdrzał Świętokrzyski", prod. polsk., kol. (od lat 15), godz. 10.30, 13, 15.30, 17.45 i 20.

„Syrena" — „Droga daleka przed nami", prod. polsk., kol. (od lat 12), godz. 10.30 i 13; „Pożegnanie z filmem" — „Romantyczna Angielka", prod. ang., kol (od lat 18), godz. 15.30, 17.45 i 20.

„Studio" — „Trzecia część nocy", prod. polsk. (od lat 18), godz. 15.30; „Wierna żona", prod. franc., kol. (od lat 18), godz. 17.45 i 20.

„Związkowiec" — „Dzień oczyszczenia", prod. polsk., kol. (od lat 15), godz. 17 i 20.

„Spotkanie" — nieczynne.

„Kolejarz" — nieczynne.

KLUBY

Klub Rozrywki, ul. Wierzbowa 6 — „Night Disco", w godz. 20—2.

KINA W WOJEWÓDZTWIE BIAŁOSTOCKIM

Bielsk Podlaski — „Don Gabriel", prod. polsk. (od lat 15)

Dąbrowa Białostocka — „Do siego roku", prod. węg. (od lat 18)

Hajnówka — „Zerwany most", prod. polsk.

Łapy — „Życie rodzinne", prod. polsk (od lat 15)

Mońki — „Korek", prod. włosk. (od lat 18)

Siemiatycze — „Elegia", prod. polsk. (od lat 15)

Sokółka — „Ponad strachem", prod. franc. (od lat 15).

Kierownictwo kin zastrzega możliwość zmian programu.

MUZEA W BIAŁYMSTOKU

Muzeum Okręgowe — Ratusz — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17, w czwartki w godz. 12—19, w niedziele w godz. 10—16. Wystawy stałe: Pradzieje Białostocczyzny: Galeria Malarstwa Polskiego. Wystawa czasowa: Secesja.

Punkt Muzealny w Supraślu — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 11—16, w niedziele w godz. 10—16. Ekspozycja wnętrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerią malowideł ściennych z cerkwi bazyliańskiej.

Ekspozycja wnętrz (Pałac w Choroszczy) — czynna w czwartki w godz. 11—17, w niedziele w godz. 11—16.

Oddział Muzeum Okręgowego (Arsenał), ul. Mickiewicza 2 — Wystawa rzeźb Alfonsa Karnego — czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 11—17.

Muzeum w Tykocinie, ul. Kozia 2 — Oddział Muzeum Okręgowego — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków, śród i dni poświątecznych) w godz. 11—17, w niedziele w godz. 10—16: Wystawy stałe: Galeria Zygmunta Bujnowskiego; Gabinet Glogerowski; Tradycyjne zajęcia kobiety wiejskiej na Podlasiu w XIX wieku; Ekspozycja Sali Wielkiej dawnej synagogi.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego — Oddział Muzeum Okręgowego, ul. Warszawska 37 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17, w niedziele w godz. 10—16. Wystawy czasowe: Ruch esperancki w Polsce; Falerystyka polska — pokaz kolekcji Henryka Filipowa.

Muzeum Wojska, ul. Kilińskiego 7 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17, w czwartki w godz. 12—19, w niedziele w godz. 11—16. Wystawy stałe: Dzieje wojskowe ziem północno-wschodnich Polski; Galeria rzeźby batalistycznej Edmunda Majkowskiego; Galeria: Żołnierz polski w sztuce ludowej. Wystawa czasowa: 400 lat polskiej kartografii wojskowej.

Reduta Obrony Białegostoku — Punkt Muzealny (Wysoki Stoczek) — czynna: w środy i czwartki w godz. 15—17, w soboty w godz. 13—15.

WYSTAWY W BIAŁYMSTOKU

Salon Wystawowy BWA (Arsenał), ul. Mickiewicza 2 - Malarstwo Sabiny Lonty (Częstochowa) i Małgorzaty Radziszewskiej (Białystok) — wystawy czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17.

Galeria Sztuki Współczesnej, ul. Manifestu Lipcowego 14 — Galeria stała: Współczesne malarstwo polskie oraz grafika i rzeźba z udziałem twórców zagranicznych: Stała ekspozycja malarstwa twórców białostockich: Józefa Charytona, Aleksandra Welsa, Włodzimierza Wasilewicza, Bronisława Tyla i in. Wystawy czasowe: Kompozycje przestrzenne i tkaniny Józefa Łukomskiego (Warszawa) — wystawy czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 12—19.

ZPAP Galeria „ART", ul. Sienkiewicza 14 — Tkaniny Bronisławy Mytnik (okręg białostocki) — wystawa czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni świątecznych) w godz. 10—18, w soboty w godz. 10—16.

Klub MPiK, ul. Sienkiewicza 3 — Wystawa fotograficzna pt. „Dobre sąsiedztwo" — czynna codziennie w godzinach pracy Klubu.

Radio i TV

RADIO

PROGRAM I

Wiadomości: 0.01, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.05, 15.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00; 0.11 Noc z melodią i piosenką; 4.00 Sygnały dnia; 5.05 Zielone Studio; 6.00 Sygnały dnia; 9.05 Lato z Radiem; 11.40 Tu radio kierowców; 12.25 Mozaika polskich melodii; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.00 Przeboje świata; 13.25 Comba jazzowe; 13.40 Kącik melomana; 14.00 Studio GAMA; 16.00 Tu Jedynka; 18.33 Koncert życzeń; 19.15 Kiermasz polskiej piosenki; 19.40 Klasyczna muzyka Wietnamu; 20.05 Wieczór w Studiu GAMA; 21.05 Kronika sportowa; 21.28 Tydzień muzyczny w kraju; 22.23 Gdańsk na muzycznej antenie; 23.00 Wita Was Polska — mag sł.-muz.

PROGRAM II

Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30; 4.35 Poradnik domowy; 5.00 Muzyczne dzień dobry; 5.45 Muzyczne wycinanki; 6.15 Melodie przyjaciół; 6.35 Gimnastyka; 6.45 Mistrzowie miniatury instrumentalnej; 7.05 Śpiewa Z. Wodecki; 7.15 Z nagrań H. Ordonówny; 7.35 Koncert poranny; 8.35 Dialogi i zbliżenia; 9.30 Moto—sprawy; 9.40 Dla przedszkoli: „Nalle wraca do domu" — cz. IX; 10.00 Wrocławski pojemnik rozrywkowy; 10.30 Z nagrań S. Getza; 10.40 Sprawy codzienne; 11.00 Wakacje melomana; 11.40 Muzyka spod strzechy; 12.05 Od poloneza do mazura; 12.25 Wakacje melomana; 13.00 Aud. publicystyczna; 13.10 Śpiewa N. Gianrow; 13.36 Ze wsi i o wsi; 13.51 H. Wieniawski: Fantazja koncertowa op. 20; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześniej; 14.25 Tu Radio Moskwa; 14.45 Muzyka Schuberta; 15.05 Reportaż z Festiwalu Oratoryjnego—Kantatowego „Wratislavia Cantans"; 15.20 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 16.00 Śpiewa G. Becaud; 16.10 Młode talenty na radiowej estradzie; 16.40 „Żołnierze" — opow.; 17.00 Operetka, jej twórcy i wykonawcy; 17.20 Życiorysy miast polskich; 18.00 Amatorskie zespoły przed mikrofonem; 18.25 Plebiscyt Studia GAMA; 18.40 Krajobrazy; 19.00 Koncert wieczorny; 19.40 Informacje, rady, propozycje; 20.00 Redakcyjne Forum; 20.20 Płyty stare i nowe; 21.40 Nowe nagrania radiowe; 22.00 Radiowy Tygodnik Kulturalny; 22.40 Polska muzyka współczesna; 23.40 Muzyka na dobranoc.

PROGRAM III

Wiadomości: 6.15, 7.00, 8.00, 10.30, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00; 6.00 Między snem a dniem; 8.05 Za kierownicą; 8.40 Kiermasz płyt; 9.00 „Kontakt" — 1 odc. pow.; 9.10 Mała poranna muzyka; 9.45 Dyskoteka pod gruszą; 11.00 „Faraon" — odc. pow.; 11.30 Powracający temat; 12.05 W tonacji Trójki; 13.00 Powtórka z rozrywki; 13.50 „Ruchome święto" — odc. pow.; 14.00 W tonacji Trójki; 15.05 Krajobraz polski w muzyce; 16.00 Wakacje ze swingiem; 16.40 „Panorama pana Hlebowicza" — rep.; 17.05 Poczta UKF; 17.40 Bielszy odcień bluesa; 18.10 Polityka; 18.30 Czas relaksu; 19.00 Posłuchać warto; 19.15 J. Strobel w duo i kwartecie; 19.35 Opera tygodnia; 19.50 „Kontakt" — odc. pow.; 20.00 Antologia piosenki francuskiej; 20.30 Teatr PR: „Szanteklery od Franbolego"; 21.02 Samba nie tylko do tańca; 21.30 Zespół „Genesis"; 22.08 S. Krajewski; 22.15 Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Kamieniu Pomorskim; 23.05 W tonacji Trójki; 24.00 Między dniem a snem.

PROGRAM IV

Wiadomości: 6.40, 12.00, 15.00, 16.00, 22.55; 6.00 Olimpiada języka rosyjskiego; 6.15 Naukowcy — rolnikom; 6.30 Rytm i piosenka; **6.45 Białostocki Radiowy Kurier Poranny;** 7.40 Radio dedykuje; 8.00 Zespół „Nasza Basia kochana"; 8.10 Granica pokoju; 8.25 Z twórczości Ogińskiego; 8.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach; 9.00 Muzyka kl. II—III; 9.25 Podróże muzyczne po kraju; 9.40 Dla przedszkoli: „Nalle wraca do domu" — odc. IX; 10.00 Historia k. VI; 10.30 Estrada przyjaźni; 11.00 „Kartki ze szkolnego pamiętnika"; 11.30 Śpiewa R. Karczykowski; **12.05 „Nieproszeni goście" — rep. T. Haładyja; 12.15 Polskie rytmy;** 12.25 Giełda płyt; 13.00 Język rosyjski; 13.20 Muzyka kl. II—III; 13.50 Tu Studio Stereo; 14.45 Muzyczny upominek; 15.05 „Matysiakowie"; 15.40 Książki, do których wracamy; 16.05 Dzieci specjalnej troski; 16.25 Rozmowy o sprawach rolnictwa: **16.40 Wiadomości; 16.45 Orkiestra Ray'a Conniffa; 17.00 „Na dziś i na jutro" — rep. Z. Brzozowskiego;** 18.25 Dziś pytanie, dziś odpowiedź; 19.15 Język rosyjski; 19.30 35 Międzynarodowy Festiwal „Praska Wiosna 80"; 21.05 Mozart: III Koncert KV 447; 21.20 A. Honegger: 3 Symfonia „Liturgiczna"; 21.50 NURT; 22.15 Kraje i wydarzenia; 22.35 Przymiarka do przyszłości; 22.50 Śpiewają „Cantores Minores Wratislavienses".

Program białostocki podajemy wytłuszczonym drukiem w programie IV

TELEWIZJA

PROGRAM I

6.00 i 6.30 TV Technikum Rolnicze i RTV Szkoła Średnia

8.10 Historia kl. VIII

9.00 Język polski kl. V

11.00 Język polski kl. III lic.

13.25 i 14.00 TV Technikum Rolnicze i RTV Szkoła Średnia

15.50 Program dnia

15.55 Obiektyw — program województw: katowickiego, bielskiego, częstochowskiego, opolskiego

16.15 Dziennik (kolor)

16.30 Telewizyjny Klub Seniora

16.50 Studio TV Młodych: „Mysz" (kolor)

17.40 „Skarbiec" — tygodnik historyczny (kolor)

18.10 „Struś Pędziwiatr przedstawia" — film animowany prod. amerykańskiej (kolor)

18.30 „Skojarzenia" — teleturniej (kolor)

18.50 Dobranoc (kolor)

19.00 Wystąpienie ambasadora Socjalistycznej Republiki Wietnamu (kolor)

19.10 Dom i my (kolor)

19.30 Dziennik Telewizyjny (kolor)

20.10 „Akcja pod Arsenałem" — polski film fabularny

21.50 „Żyj poważnie" — film dokumentalny o prof. Tadeuszu Kotarbińskim

22.25 Dziennik (kolor)

PROGRAM II

Dwójka dla drugiej zmiany — Premiery dnia

10.00 „Śledztwo zostało wznowione"

10.30 „Skarbiec" — tygodnik historyczny

11.00 „Skojarzenia" — teleturniej

11.20 Studio Telewizji Młodych — „Mysz"

12.05 Dziennik

16.40 Program dnia

16.45 Język rosyjski — kurs podstawowy (kolor)

17.15 „David Copperfield" — angielski film fab. (kolor)

18.10 Program publicystyczny

18.35 „Paweł i Wirginia" — francusko-szwajcarski film przygodowy (kolor)

19.10 Program lokalny

19.30 Dziennik Telewizyjny (kolor)

20.10 Wtorek Melomana (kolor)

21.15 24 godziny (kolor)

21.25 Film dokumentalny

21.45 Filmoteka narodowa — filmy Andrzeja Munka — „Błękitny krzyż".

PR i TV zastrzegają sobie możliwości zmian w programie.

TELEWIZJA RADZIECKA

7.00 — Program informacyjny „Czas"

7.40 — Gimnastyka poranna (kolor)

8.05 — „Idiota" — spektakl

13.50 — „Pierwsza stacja" — film dokumentalny

14.00 — Tak hartowała się stal. Stronice życia i twórczości N. Ostrowskiego

14.45 — Dzieciom o zwierzętach

15.15 — Koncert grup instrumentalnych ze Świerdłowska

16.30 — Adresy młodych

16.30 — Mistrzostwa ZSRR w sportach konnych

17.20 — Życie nauki

18.00 — Wietnam dzisiej — panorama filmowa

18.25 — „Sezon wielkich wiatrów" — film fabularny

20.00 — Program informacyjny „Czas"

21.50 — Sport dla wszystkich — film dokumentalny.

Dalszy ciąg programu ze studia TV Białoruskiej.

W razie wypadku

W BIAŁYMSTOKU

Miejskie Pogotowie Ratunkowe ul Krasińskiego 1, tel. biura wezwań 999, tel. informacji pogotowia 322-22.

Ambulatorium Pogotowia, ul. M. Fornalskiej 11, tel. 240-41: internistyczne, pediatryczne, ginekologiczne, stomatologiczne, zabiegowe, rentgen, chirurgia dorosłych, czynne w godz. 19—7, w niedziele i święta całą dobę.

Terenowe Pogotowie Ratunkowe, ul. Lenina 3/5, tel. biura wezwań 355-33 i 990: ambulatorium ogólne, ambulatorium chirurgii dziecięcej, ul. Wołodyjowskiego 3 a

Informacja służby zdrowia — tel. 355-34

Pogotowie MO — tel. 997

Dyżurne telefony WSW: Białystok — 209-03; Giżycko — 24-56

Straż Pożarna — tel. 998

Pogotowie Elektryczne — tel. 991

Pogotowie Gazowe — w godz. 7—15, tel. 363-28, w godz. 15—7, tel. 992

Pogotowie Techniczne Wodociągów — tel. 994

Informacja kolejowa — tel 910.

APTEKI

Apteka nr 05-003, ul. Lipowa 45, tel. 233-65

Apteka nr 05-007, ul. Wesołowskiego 2, tel. 219-04

Informacja o lekach — tel. 219-04

Informacja o lekach z importu — tel. 368-01

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M Skłodowskiej-Curie 26, tel. 216-21 — dyżurują oddziały: dziecięcy wewnętrzny, dziecięca chirurgia.

Klinika Dermatologiczna AMB, ul. Manifestu Lipcowego 3, tel. 219-06.

Woj. Szpital Zakaźny, ul. Żurawia 14.

DYŻURY SZPITALI W DNIU 2.IX.1980 r.

Państwowy Szpital Kliniczny, ul. M. Skłodowskiej-Curie 24, tel. 224-31 — dyżurują oddziały: chirurgia, laryngologia, okulistyka, neurologia, wewnętrzny, reanimacja.

Klinika Gruźlicy Płuc AMB, ul. Żurawia 14 — dyżuruje oddział gruźlicy.

Woj. Szpital Zakaźny, ul. Żurawia 14 — dyżuruje oddział zakaźny dziecięcy

Woj. Szpital im. M. Skłodowskiej-Curie, ul Warszawska 15, tel. 357-71 — dyżuruje oddział położniczy.

W ŁOMŻY

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999

Pogotowie Chirurgiczne ul. M. Skłodowskiej-Curie 1, czynne całą dobę.

APTEKI

Apteka nr 45-003, ul. Giełczyńska 1, tel. 32-44

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul M. Skłodowskiej-Curie 1, tel 24-01

W SUWAŁKACH

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999

APTEKI

Apteka nr 79-003, ul. Kasprzaka 3, tel. 25-91

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. Kościuszki 101, tel 22-41

Gazeta Współczesna

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redaguje Kolegium. Adres Redakcji: ul. Wesołowskiego 1, 15-950 Białystok, skr. poczt. 193. Telefony: centrala 2-32-41 — łączy wszystkie działy redakcji: Redaktor Naczelny 2-09-35 Zastępca Redaktora Naczelnego 2-11-18 Zastępca Redaktora Naczelnego 2-77-10 Sekretarz Redakcji 2-15-08 Dział Reporterski 2-23-77 Dział Ekonomiczny 2-11-30 Dział Sportowy 2-23-17 Redakcja nocna 3-46-27, 374-03. Oddziały Redakcji: Suwałki, ul. Kościuszki 83, tel. 35-26 i 30-00. Łomża, ul. Sadowa 10, tel. 56-97. Wydawca: Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa-Książka-Ruch" Kombinat Wydawniczo-Kolportażowy, 15-950 Białystok, ul. Wesołowskiego 1. Telefony: centrala 2-32-41. Dyrektor 2-11-10. Druk: Białostockie Zakłady Graficzne w Białymstoku. Ogłoszenia przyjmuje: Biuro Reklam i Ogłoszeń, ul. Wesołowskiego 1 15-950 Białystok, tel. 2-32-41 wewn. 278 oraz wszystkie biura ogłoszeń RSW „Prasa-Książka-Ruch" na terenie całego kraju. Ogłoszenia do „Gazety Współczesnej" przyjmują Oddziały Redakcji: Łomża, ul. Sadowa 10, tel. 57-11. Suwałki, ul. Kościuszki 83, tel. 35-26. Za treść ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Prenumeratę przyjmują RSW „Prasa-Książka-Ruch" oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach: do 25 listopada na styczeń, I kwartał, I półrocze roku następnego i na cały rok następny; do dnia 10 poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego. Cena prenumeraty: miesięczna 26 zł, kwartalna 78 zł, półroczna 156 zł, roczna 312 zł. Jednostki gospodarki uspołecznionej, organizacje społeczne zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch", w miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów, w urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni wpłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch" Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 w terminach obowiązujących dla prenumeraty krajowej. Prenumerata ta jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 proc. dla zleceniodawców indywidualnych i o 100 proc. dla zlecających instytucji i zakładów pracy. PL ISSN. 0137-9488 Nr indeksu 35013.

I-8

Babie lato w Ełku

Ełk wita nadchodzącą jesień ostatnim przybraniem kwietnym. Na ulicach, skwerach i zieleńcach Zakład Zieleni Miejskiej porozstawiał kamienne czasze. Każda mieni się innym kolorem roślin. Ełckie „grzyby" i „kufle" cieszą oko barwą kwiatów.

Dlatego żal nas ogarnia, kiedy niektórzy mieszkańcy miasta — w imię zasady „wszystko jest nasze" dewastują tę najpiękniejszą ozdobę — łamią kwiaty, wyrywają je niekiedy z korzeniami. Pracownice Zakładu Zieleni nie nadążają z ich dosadzaniem. Również dzieci, baraszkujące na zieleńcach, niszczą kwiaty.

Dobrze by było, gdyby na pierwszej lekcji pedagodzy przypomnieli uczniom o obowiązku szanowania zieleni. Pamiętajmy, że zieleń — to płuca miasta.

(zb)

RSP — bogatsze

Rolnicze spółdzielnie produkcyjne w woj. łomżyńskim z każdym rokiem zwiększają stan posiadania. W roku ubiegłym wydatkowały na zakup maszyn blisko 29 mln zł. Nowe silosy wybudowane przez spółdzielnie mieszczą około 3 tys. ton kiszonek. (zp)

Powiedzieli nam:

Żeby grzyby nie były groźne

Mgr inż. HENRYKA BERNATOWICZ — kierownik Działu Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytkowych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Suwałkach:

— Deszczowe lato sprzyja amatorom grzybobrania. W tej chwili bardzo obficie wysypały kurki. Wytrawni grzybiarze poszukują jednak prawdziwków. W tym roku bardzo łatwo o pomyłkę. Prawdziwków jest jeszcze mało, natomiast obficie występuje podobny do nich goryczak. Poznać go można po jaśniejszej barwie kapelusza, większych otworach w sitach, a przede wszystkim po gorzkim smaku.

— W ubiegłym roku odnotowaliśmy około 20 przypadków zatruć grzybami, bądź ich przetworami. Z satysfakcją odnotowujemy coraz większą znajomość grzybów wśród szerokich kręgów społeczeństwa. Ale niebezpieczeństwo zatruć grozi nadal. Prowadzimy więc szeroką profilaktykę. W sierpniu i wrześniu dyżurują pracownicy, udzielając porad wszystkim, którzy się zgłoszą. Jak co roku, na przełomie sierpnia i września, urządzimy wystawę grzybów.

— Z naszych rad chętnie korzystają zakłady pracy, organizujące zbiorowe grzybobrania, zarówno przed wyprawą do lasu, jak i po powrocie. Chcielibyśmy, żeby o pomoc zwracali się również organizatorzy wycieczek, wczasowicze i turyści indywidualni. Lepiej zapytać niż ryzykować ciężką chorobą.

(ew-bi)

Wzorowy gospodarz i społecznik

Antoni Bujnowski ze wsi Solki, gmina Rajgród gospodaruje na blisko 40 hektarach. Pełni funkcję prezesa koła ZSL i sołtysa w swojej wsi. Jego gospodarstwo należy do wzorowych.

— Czy łatwo być wzorem dla innych?

— Staram się pracować jak najlepiej. Na brak zajęć nie narzekam. Mam w oborze 25 sztuk bydła, w tym 11 krów mlecznych, objętych kontrolą użytkowości. Od krowy uzyskuję ponad 5300 l mleka rocznie. Dużo daje mi współpraca z fachowcami. Zawsze mogę od nich uzyskać odpowiedź na nurtujące pytania.

Roczny obrót w gospodarstwie Antoniego Bujnowskiego obliczono na 800 tys. zł. Organizacja pracy, wykorzystanie przez niego środków do produkcji rolnej są przykładem dla innych. Często przyjmuje wycieczki rolników i uczniów szkół rolniczych. Znajduje również czas na działalność społeczną. Jest członkiem prezydium Miejsko-Gminnego Komitetu ZSL w Rajgrodzie i Wojewódzkiego Związku Producentów Trzody Chlewnej. Za pracę i postawę społeczną otrzymał odznakę „Zasłużony Pracownik Rolnictwa" oraz „Za zasługi dla woj. łomżyńskiego".

(zp)

Potrzeba wcześniejszego planowania

W gminie **Stawiski** zboża zasiano na około 8 tys. ha, w tym żyto na 3700 ha. Do żniw przystąpili niemal jednocześnie rolnicy z 40 wsi znajdujących się na tym terenie.

Okres poprzedzający żniwa gospodarze wykorzystali na przygotowanie sprzętu. Dlatego z chwilą rozpoczęcia batalii sprawne tu były wszystkie (200) snopowiązałki.

— Przygotowaliśmy listę rolników, którzy będą potrzebowali szczególnej pomocy przy sprzęcie zbóż, a jest ich 20 — mówi kierownik gminnej służby rolnej, **Kazimierz Tafiłowski.** — W tym roku znów okazało się, że niektórzy nie potrafią planować prac z wyprzedzeniem. W br. nie było to łatwe z uwagi na to, że prace się spiętrzyły. Niemniej pewne sprawy można było przewidzieć, na przykład, jakie usługi będą potrzebne. Tymczasem wielu gospodarzy dosłownie w ostatniej chwili zgłasza zapotrzebowanie na sprzęt. SKR może zebrać zboża z ponad 840 ha. Nastręcza to kłopotów w planowaniu pracy. Często maszyny trzeba wysyłać do tej samej wsi kilkakrotnie.

(zp)

Z UKOSA

Może by uprzątnąć?

Przy ul. Kościuszki w Ełku, nad rzeką, po zakończonej budowie pozostały różne elementy budowlane, m.in. sporo betonu, który leży już około trzech lat. Stoi tu również pusty budynek, gdzie kiedyś był magazyn. Ślady w postaci pustych butelek po alkoholu dowodzą, że jednak komuś się on przydaje. Czy nie lepiej wszystko uprzątnąć? Może zainteresuje się tym Komitet Osiedlowy?

(zb)

*

Będzie zdrów jak ryba...

*

Medycyna na wsi

JADWIGA WYSOCKA wybrała pracę na wsi, z dala od wielkomiejskiej cywilizacji. Medycyna dotarła tutaj nie tak dawno. Gminny Ośrodek Zdrowia w Berżnikach, to jedna z najbardziej wysuniętych na północny wschód placówek medycznych w woj. suwalskim. Do Sejn, oddalonych o 10 kilometrów, kursuje codziennie kilka autobusów PKS. Od kilku lat ośrodkiem kieruje absolwentka Akademii Medycznej w Białymstoku — Jadwiga Wysocka. Do pracy dojeżdża codziennie autobusem z Sejn.

— Najgorzej jest zimą. Gdy drogi są zawiane — autobusy często nie kursują — mówi nasza rozmówczyni.

Ośrodek obejmuje swą działalnością dziewiętnaście wsi. Dużo jak na tamtejsze warunki. Gdyby nie szyld wiszący na ścianie starej chałupy, trudno byłoby trafić do lekarza. Obszerna poczekalnia rzadko świeci pustkami. Od czasu, gdy rolnicy zostali objęci powszechnym ubezpieczeniem, garną się do lekarza.

— Ludzie idą teraz do ośrodka w każdej sprawie — stwierdza HENRYKA NAZARUK — pielęgniarka, pracująca czternaście lat w służbie zdrowia. — Przychodzą często po poradę w sprawach codziennego życia. Powierzają nam swoje kłopoty, dzielą się sukcesami.

Lek. J. Wysocka przyjmuje kolejnego pacjenta. Wywiad chorobowy, mający na celu ustalenie, gdzie boli i co boli, pacjent przerywa swoim własnym stwierdzeniem.

— Matkę mi biją i mnie pobili — wykrzykuje.

Lekarz, chociaż nie jest prawnikiem, musi zająć stanowisko wobec ludzkiej krzywdy. Tego wymaga etyka i zawód.

W ośrodku jest jeszcze punkt położniczy prowadzony przez **Lidię Suligę.** Porodów mało, więc Lidka robi wszystko co potrzeba: zastrzyki, opatrunki, zabiegi ginekologiczne. Najważniejsze są badania profilaktyczne kobiet. Chodzi o jak najwcześniejsze wykrywanie schorzeń o charakterze onkologicznym.

Tymczasem 30 proc. kobiet nie zgłasza się na badania. Nawet dwukrotne wezwania nie odnoszą skutku. Tymczasem są one prowadzone w interesie zdrowia i życia kobiety i to raz na dwa lata. Może przydałaby się tu pomoc KGW? Podobnym zagadnieniem jest szczepienie dzieci, chociaż nastąpiła pewna poprawa.

— Poprzednio Berżniki zajmowały w tej dziedzinie ostatnie miejsce — stwierdza **Katarzyna Wilczyńska z Terenowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Suwałkach.** — Teraz jest znacznie lepiej.

— Przyjmowanie pacjentów — mówi lek. J. Wysocka — to tylko niewielki wycinek działalności wiejskiej służby zdrowia. Obecnie prowadzone są tzw. grupy dyspanseryjne obejmujące ludzi chorych na tę samą chorobę.

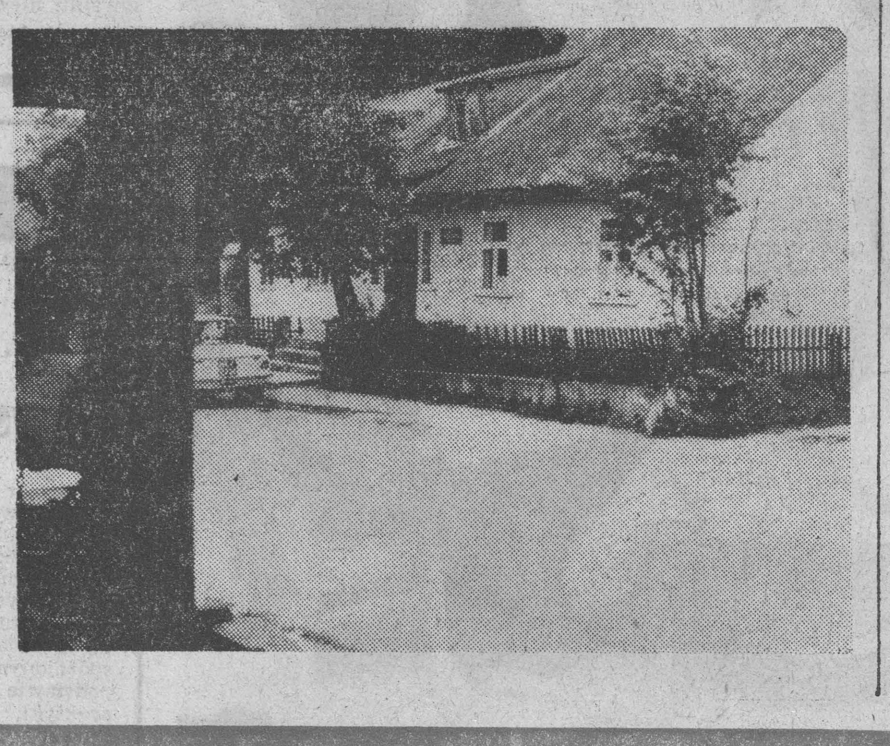
— Zjawiskiem ważnym społecznie są patronaty nad noworodkami i niemowlętami. Do tego dochodzi opieka profilaktyczno-lecznicza nad uczniami, wystawianie wniosków emerytalnych i rentowych dla rolników, współpraca z Zakładem Wychowawczym w Poćkunach.

W sezonie turystycznym pracy jest więcej. Trzeba sprawować opiekę nad koloniami, załatwiać turystów odwiedzających coraz częściej ten zakątek kraju.

Obecnie wszyscy czekają na oddanie do użytku nowego budynku. Oby służył jeszcze lepiej mieszkańcom.

S. DWORAKOWSKI

*

W tym budynku mieści się ośrodek zdrowia w Berżnikach. Fot. S. Dworakowski

*

Pożary

■ W Ełku, na skutek zwarcia instalacji elektrycznej, powstał pożar w nie użytkowanym budynku należącym do Przedsiębiorstwa Surowców Wtórnych w Lidzbarku. Straty oszacowano na ok. 10 tys. zł.

■ Również od zwarcia instalacji elektrycznej powstał pożar w Krasnopolu (woj. suwalskie), w zabudowaniach Mariana T. Spłonęły stodoła i obora. Straty sięgają 100 tys. zł.

■ W Zakładzie Rolnym PGR w Białej Oleckiej powstał pożar w jednym z budynków. Spłonęły więźba dachowa ze stropem oraz piętro i część parteru. Przyczyną pożaru było zaprószenie ognia w trakcie prac spawalniczych przy instalowaniu centralnego ogrzewania na piętrze.

(h)

Aktyw partyjny w Rajgrodzie

Miejsko-gminna organizacja PZPR w **Rajgrodzie** wkłada wiele wysiłku w rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych, kształtowanie postaw obywatelskich, zapobieganie ujemnym zjawiskom. Coraz lepiej spełnia funkcje inspiratorsko-organizacyjne i polityczno-wychowawcze.

Rosną też szeregi rajgrodzkiej organizacji. W ciągu siedmiu miesięcy br. przyjęto do partii 21 towarzyszy, w tym 13 rolników i robotników. Wśród nich znalazło się kilku członków ZSMP.

Największą aktywność i troskę o rozwój szeregów partyjnych wykazują, **POP — w Biebrzy, GS w Rajgrodzie, przy Urzędzie Miasta i Gminy, Nadleśnictwie oraz wiejskie POP — w Kosiłach, Czarnejwsi i Skrodzkich.**

W końcu lipca br. organizacja partyjna liczyła 446 członków i kandydatów PZPR, skupionych w 25 POP. Dotychczas w 16 wsiach (na 29) na terenie gminy nie ma podstawowych organizacji. Działania aktywu partyjnego zmierzają do dalszego tworzenia wiejskich POP. W najbliższym czasie mają one powstać we wsi Kozłówka i Turczyn. (mar)

Kryptonim -„RYNEK"

Czy i w jakim stopniu pracownicy handlu w **woj. łomżyńskim** przestrzegają obowiązujących przepisów? Odpowiedź na to pytanie przyniosły rezultaty kontroli przeprowadzonej niedawno przy udziale funkcjonariuszy MO, członków ORMO, pracowników Państwowej Inspekcji Handlowej i członków komisji kontroli społecznej. Sprawdzano rzetelność wagi, zgodność cen z obowiązującymi cennikami, jakość towarów oferowanych do sprzedaży, stosowanie się do wymogów sanitarno-higienicznych.

Ekipy kontrolne odwiedziły osiem targowisk, blisko trzysta sklepów i kiosków, 22 zakłady gastronomiczne. Uwag i zastrzeżeń zebrało się sporo. W efekcie 74 osoby ukarano mandatami na kwotę 25,4 tys. zł, skierowano 39 wniosków do kolegiów. Wystosowano także odpowiednie wystąpienia do organów administracji terenowej i instytucji handlowych, zwracając uwagę na zaniedbania i niedopatrzenia.

W trakcie przeprowadzonej jednocześnie kontroli ruchu drogowego zatrzymano siedem dowodów rejestracyjnych za usterki techniczne pojazdów i odebrano dwa prawa jazdy.

(h)

Pani się nie martwi?

Marianna Dąbrowska z **Krzewa Starego** (gmina Piątnica), prowadząca niewielkie gospodarstwo, zawsze uczciwie wypełniała zobowiązania wobec państwa. Gdy na początku br. stwierdziła, że dalej nie będzie w stanie im podołać, złożyła do **Urzędu Gminy w Piątnicy** udokumentowaną prośbę o przepisanie gospodarstwa na córkę.

— Chciałam ubiegać się o rentę — mówi — ale w gminie powiedziano, że za mało jest ziemi, ażeby otrzymać to świadczenie i mogę dostać tylko zapomogę. Zgodziłam się...

M. Dąbrowska ze swoją sprawą zwróciła się do gminy w końcu lutego i od tej pory przyjeżdża do Piątnicy specjalnie po to, aby zapytać jak podanie zostało załatwione.

— Niech pani będzie spokojna — odpowiada zawsze urzędniczka — sprawa jest w toku.

Ostatnio jednak usłyszała, że nic nie dostanie, bo nie zdała ziemi.

Mariannie Dąbrowskiej próbowano wytłumaczyć, że KPA dopuszcza jeszcze możliwość załatwienia jej sprawy przez dwa miesiące i że ten termin zachowano.

Tłumaczenie jest zdumiewające. Idąc tym tokiem rozumowania można by dojść do wniosku, że jeśli gdzieś się spóźnimy, naprawienie błędu powinno polegać na cofnięciu zegarka. KPA dopuszcza ten termin, ale nie dopuszcza krzywdy interesanta.

(zp)

Skradzioną „Zastawą" na zabawę

Trzej młodzi ludzie: 18-letni **Tadeusz K.** i 17-letni **Tadeusz Ch.** ze wsi **Karwowo** (gmina Radziłów) oraz 18-letni **Marek K.** z **Łomży** postanowili późnym wieczorem udać się na zabawę taneczną odbywającą się w pobliskiej wsi **Święcin.** Ponieważ niezbyt im odpowiadała kilkukilometrowa wędrówka pieszo, zdecydowali się pojechać samochodem, z tą jednakże różnicą, że nie własnym lecz... cudzym.

Wybór padł na Zastawę stojącą w nie zamkniętym garażu a należącą do mieszkanki wsi Karwowo — Czesławy K. Szybko uruchomiono pojazd i ruszono w stronę wsi Święcin. Czy z braku umiejętności czy też ze strachu przed pościgiem, stracili panowanie nad kierownicą i w rezultacie Zastawa wylądowała na przydrożnym słupie sieci elektrycznej. Na widok spowodowanych uszkodzeń porzucili samochód i zbiegli.

Powiadomieni o kradzieży pojazdu funkcjonariusze z Posterunku MO w **Radziłowie** bardzo szybko ustalili sprawców, którzy przyznali się w toku przesłuchania. Zastawa powróciła więc do prawowitego właściciela. Winowajcy odpowiedzą przed sądem.

(h)

KRONIKA WYPADKÓW

■ W miejscowości **Popowo** (gmina Grajewo) została potrącona przez przejeżdżający samochód Fiat 125 p 82-letnia **Adela P.** Doznała ona ogólnych obrażeń ciała i została przewieziona do Szpitala Rejonowego w Grajewie. Przyczyną wypadku było nagłe wtargnięcie na jezdnię przez **poszkodowaną.**

■ **Na drodze Szepietowo — Dąbrowa Wielka,** w pobliżu wsi **Dąbrowa Moczydły,** kierujący **motocyklem WSK 21-letni Andrzej D.** (zam. Dąbrowa Łazy) nie zachowując należytej ostrożności, w czasie wyprzedzania ciągnika Ursus, uderzył głową w tył przyczepy traktorowej, ponosząc śmierć na miejscu.

(h)

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU
TEATRY

Teatr Dramatyczny im. Al. Węgierki — nieczynny.

Państwowy **Teatr Lalek** — w terenie (Brańsk: „O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku", godz. 10 i 12).

KINA W WOJEWÓDZTWACH ŁOMŻYŃSKIM

Łomża „Październik" — „Dzień Wisły", prod. polsk. (od lat 15)
Grajewo — „Zapowiedź ciszy", prod. polsk. (od lat 15)
Kolno — „Spirala", prod. polsk. (od lat 18).
Wysokie Mazowieckie — „Pełnia", prod. polsk. (od lat 15)
Zambrów — „Zazdrość i medycyna", prod. polsk. (od lat 15).

SUWALSKIM

Suwałki „Bałtyk" — „Sto koni do stu brzegów", prod. polsk. (od lat 15); „Rafferty i dziewczyny", prod. USA (od lat 15)
Suwałki „Kultura" — „Trąd", prod. polsk. (od lat 18)
Augustów — „Rewolwer", prod. włosk. (od lat 18)
Ełk „Polonia" — „Wujaszek Marin miliarderem", prod. rum. (od lat 12)
Ełk „Zorza" — „Pogrzeb świerszcza", prod. polsk. (od lat 12)
Ełk „Studio" — „Porwanie Savoi", prod. polsk. (od lat 12)
Giżycko — „Nieme kino", prod. USA (od lat 15)
Gołdap — „Przybywa jeździec", prod. USA (od lat 15)
Olecko — „Dyrygent", prod. polsk. (od lat 15); „Barwy mojej młodości", prod. jap. (od lat 15)
Orzysz — „Godziny nadziei", prod. polsk. (od lat 15)
Pisz — „Przybywa jeździec", prod. USA (od lat 15)
Ruciane—Nida — „Gdziekolwiek jesteś Panie Prezydencie", prod. polsk. (od lat 12)
Węgorzewo — „Amator", prod. polsk. (od lat 15)
Sejny — „Akcja pod Arsenałem", prod. polsk. (od lat 12)

Kierownictwo kin zastrzega możliwość zmian programu.

MUZEA
W ŁOMŻY

Muzeum Okręgowe, ul. Krzywe Koło 1 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych), wtorki i czwartki w godz. 10—18, środy, piątki i soboty w godz. 9—15, w niedziele w godz. 11—15. Wystawa: Pejzaż polski w malarstwie Jerzego Zgorzałka.

Park Etnograficzny Północno-Wschodniego Mazowsza im. A. Chętnika w Nowogrodzie — czynny codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych w godz. 9—16. Wystawy: Biograficzna — Adam Chętnik; Nowogród i okolice w świetle wykopalisk.

Muzeum Rolnictwa im. K. Kluka w Ciechanowcu — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 9—16, niedziele i święta w godz. 11—19. Wystawy stałe: Dzieje rolnictwa, transport wiejski, historia mechanizacji rolnictwa, wiejskie rzemiosło drzewne, tradycyjne miary i wagi, młynarstwo, kowalstwo, rybołówstwo, myślistwo, ochrona i konserwacja drewna zabytkowego, ochrona roślin, zespół skansenowski budownictwa mazowiecko-podlaskiego z ekspozycją wnętrz, monograficzna wystawa — dzieło i życie Krzysztofa Kluka. Wystawy czasowe: Polska wieś drewniana w malarstwie — ze zbiorów własnych i Muzeum Narodowego w Warszawie; Monety Polski Ludowej — ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Białymstoku.

W SUWAŁKACH

Muzeum Okręgowe, ul. Kościuszki 81 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17. Wystawy stałe: Pradzieje Ziemi Suwalskiej; Alfred Wierusz—Kowalski 1846—1915. Wystawa czasowa: Biograficzno - literacka wystawa poświęcona Konstantemu Ildefonsowi Gałczyńskiemu.

Muzeum im. M. Konopnickiej — Oddział Muzeum Okręgowego, ul. Kościuszki 31 — czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 9—16. Wystawy stałe: Maria Konopnicka 1842—1910; Ekspozycja saloniku z połowy XIX wieku. Wystawa czasowa: Projekty pocztówek Jana Marcina Szancera oparte na motywach utworu M. Konopnickiej „O krasnoludkach i sierotce Marysi".

WYSTAWY
W ŁOMŻY

Salon Wystawowy BWA, ul. Armii Czerwonej 19 — nieczynny.

Galeria Jednej Fotografii, ul. M. Buczka 17 (kwiaciarnia „Mimoza") Janusz Wądołowski „Dziadek" — ekspozycja czynna codziennie.

Galeria Sztuki Współczesnej, Plac Żeglickiego 1 — Wystawa akwareli Stanisława Kędzielawskiego — czynna codziennie (z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych) w godz. 11—18, w soboty w godz. 11—16.

ŁTF (hol hotelu „Polonez") — Seppo Pikarinen (Finlandia), Zbigniew Sagan (Polska); Łomża w fotografii Mieczysława Gregorka — ekspozycje czynne codziennie.

W SUWAŁKACH

Galeria PSP, ul. Kościuszki 82 (I piętro) — Wystawa biżuterii srebrnej plastyków okręgu opolskiego oraz malarstwa plastyków okręgu gdańskiego i suwalskiego — czynna w dni powszednie w godz. 10—16.

Salon Wystawowy BWA, ulica Kościuszki 81 — Grafika z Belgii — wystawa czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych) w godz. 10—17.

Radio i TV

RADIO

PROGRAM I

Wiadomości: 0.01, 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.05, 15.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00; 0.11 Noc z melodią i piosenką; 4.00 Sygnały dnia; 5.05 Zielone Studio; 6.00 Sygnały dnia; 9.05 Lato z Radiem; 11.40 Tu radio kierowców; 12.25 Mozaika polskich melodii; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.00 Przeboje świata; 13.25 Comba jazzowe; 13.40 Kącik melomana; 14.00 Studio GAMA; 16.00 Tu Jedynka; 18.33 Koncert życzeń; 19.15 Kiermasz polskiej piosenki; 19.40 Klasyczna muzyka Wietnamu; 20.05 Wieczór w Studiu GAMA; 21.05 Kronika sportowa; 21.28 Tydzień muzyczny w kraju; 22.23 Gdańsk na muzycznej antenie; 23.00 Wita Was Polska — mag sł.-muz.

PROGRAM II

Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30; 4.35 Poradnik domowy; 5.00 Muzyczne dzień dobry; 5.45 Muzyczne wycinanki; 6.15 Melodie przyjaciół; 6.35 Gimnastyka; 6.45 Mistrzowie miniatury instrumentalnej; 7.05 Śpiewa Z. Wodecki; 7.15 Z nagrań H. Ordonówny; 7.35 Koncert poranny; 8.35 Dialogi i zbliżenia; 9.30 Moto—sprawy; 9.40 Dla przedszkoli: „Nalle wraca do domu" — cz. IX; 10.00 Wrocławski pojemnik rozrywkowy; 10.30 Z nagrań S. Getza; 10.40 Sprawy codzienne; 11.00 Wakacje melomana; 11.40 Muzyka spod strzechy; 12.05 Od poloneza do mazura; 12.25 Wakacje melomana; 13.00 Aud. publicystyczna; 13.10 Śpiewa N. Głazow; 13.36 Ze wsi i o wsi; 13.51 H. Wieniawski: Fantazja koncertowa op. 20; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześniej; 14.25 Tu Radio Moskwa; 14.45 Muzyka Schuberta; 15.05 Reportaż z Festiwalu Oratoryjnego—Kantatowego „Wratislavia Cantans"; 15.20 Popołudnie dziewcząt i chłopców; 16.00 Śpiewa G. Becaud; 16.10 Młode talenty na radiowej estradzie; 16.40 „Żołnierze" — opow.; 17.00 Operetka, jej twórcy i wykonawcy; 17.20 Życiorysy miast polskich; 18.00 Amatorskie zespoły przed mikrofonem; 18.25 Plebiscyt Studia GAMA; 18.40 Krajobrazy; 19.00 Koncert wieczorny; 19.40 Informacje, rady, propozycje; 20.00 Redakcyjne Forum; 20.20 Płyty stare i nowe; 21.40 Nowe nagrania radiowe; 22.00 Radiowy Tygodnik Kulturalny; 22.40 Polska muzyka współczesna; 23.40 Muzyka na dobranoc.

PROGRAM III

Wiadomości: 6.15, 7.00, 8.00, 10.30, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00; 6.00 Między snem a dniem; 8.05 Za kierownicą; 8.40 Kiermasz płyt; 9.00 „Kontakt" — 1 odc. pow.; 9.10 Mała poranna muzyka; 9.45 Dyskoteka pod gruszą; 11.00 „Faraon" — odc. pow.; 11.30 Powracający temat; 12.05 W tonacji Trójki; 13.00 Powtórka z rozrywki; 13.50 „Ruchome święto" — odc. pow.; 14.00 W tonacji Trójki; 15.05 Krajobraz polski w muzyce; 16.00 Wakacje ze swingiem; 16.40 „Panorama pana Hlebowicza" — rep.; 17.05 Poczta UKF; 17.40 Bliższy odcień bluesa; 18.10 Polityka; 18.30 Czas relaksu; 19.00 Posłuchać warto; 19.15 J. Strobel w duo i kwartecie; 19.35 Opera tygodnia; 19.50 „Kontakt" — odc. pow.; 20.00 Antologia piosenki francuskiej; 20.30 Teatr PR: „Szanteklery od Franbolego"; 21.02 Samba nie tylko do tańca; 21.30 Zespół „Genesis"; 22.08 S. Krajewski; 22.15 Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Kamieniu Pomorskim; 23.05 W tonacji Trójki; 24.00 Między dniem a snem.

PROGRAM IV

Wiadomości: 6.40, 12.00, 15.00, 16.00, 22.55; 6.00 Olimpiada języka rosyjskiego; 6.15 Naukowcy — rolnikom; 6.30 Rytm i piosenka; 6.45 **Białostocki Radiowy Kurier Poranny;** 7.40 Radio dedykuje; 8.00 Zespół „Nasza Basia kochana"; 8.10 Granica pokoju; 8.25 Z twórczości Ogińskiego; 8.35 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach; 9.00 Muzyka kl. II—III; 9.25 Podróże muzyczne po kraju; 9.40 Dla przedszkoli: „Nalle wraca do domu" — odc. IX; 10.00 Historia k. VI; 10.30 Estrada przyjaźni; 11.00 „Kartki ze szkolnego pamiętnika"; 11.30 Śpiewa R. Karczykowski; 12.05 „Nieproszeni goście" — rep. T. Haładyja; 12.15 **Polskie rytmy;** 12.25 Giełda płyt; 13.00 Język rosyjski; 13.20 Muzyka kl. II—III; 13.50 Tu Studio Stereo; 14.45 Muzyczny upominek; 15.05 „Matysiakowie"; 15.40 Książki, do których wracamy; 16.05 Dzieci specjalnej troski; 16.25 Rozmowy o sprawach rolnictwa; **16.40 Wiadomości; 16.45 Orkiestra Ray'a Conniffa; 17.00 „Na dziś i na jutro" — rep. Z. Brzozowskiego; 18.25 Dziś pytanie, dziś odpowiedź;** 19.15 Język rosyjski; 19.30 35 Międzynarodowy Festiwal „Praska Wiosna 80"; 21.05 Mozart: III Koncert KV 447; 21.20 A. Honegger: 3 Symfonia „Liturgiczna"; 21.50 NURT; 22.15 Kraje i wydarzenia; 22.35 Przymiarka do przyszłości; 22.50 Śpiewają „Cantores Minores Wratislavienses".

Program białostocki podajemy wytłuszczonym drukiem w programie IV

TELEWIZJA
PROGRAM I

6.00 i 6.30 TV Technikum Rolnicze i RTV Szkoła Średnia
8.10 Historia kl. VIII
9.00 Język polski kl. V
11.00 Język polski kl. III lic.
13.25 i 14.00 TV Technikum Rolnicze i RTV Szkoła Średnia
15.50 Program dnia
15.55 Obiektyw — program województw: katowickiego, bielskiego, częstochowskiego, opolskiego
16.15 Dziennik (kolor)
16.30 Telewizyjny Klub Seniora
16.50 Studio TV Młodych: „Mysz" (kolor)
17.40 „Skarbiec" — tygodnik historyczny (kolor)
18.10 „Struś pędziwiatr przedstawia" — film animowany prod. amerykańskiej (kolor)
18.30 „Skojarzenia" — teleturniej (kolor)
18.50 Dobranoc (kolor)
19.00 Wystąpienie ambasadora Socjalistycznej Republiki Wietnamu (kolor)
19.10 Dom i my (kolor)
19.30 Dziennik Telewizyjny (kolor)
20.10 „Akcja pod Arsenałem" — polski film fabularny
21.50 „Żyj poważnie" — film dokumentalny o prof. Tadeuszu Kotarbińskim
22.25 Dziennik (kolor)

PROGRAM II

Dwójka dla drugiej zmiany — Premiery dnia

10.00 „Śledztwo zostało wznowione"
10.30 „Skarbiec" — tygodnik historyczny
11.00 „Skojarzenia" — teleturniej
11.20 Studio Telewizji Młodych — „Mysz"
12.05 Dziennik
16.40 Program dnia
16.45 Język rosyjski — kurs podstawowy (kolor)
17.15 „David Copperfield" — angielski film fab. (kolor)
18.10 Program publicystyczny
18.35 „Paweł i Wirginia" — francusko-szwajcarski film przygodowy (kolor)
19.10 Program lokalny
19.30 Dziennik Telewizyjny (kolor)
20.10 Wtorek Melomana (kolor)
21.15 24 godziny (kolor)
21.25 Film dokumentalny
21.45 Filmoteka narodowa — filmy Andrzeja Munka — „Błękitny krzyż".

PR i TV zastrzegają sobie możliwości zmian w programie.

TELEWIZJA RADZIECKA

7.00 — Program informacyjny „Czas"
7.40 — Gimnastyka poranna (kolor)
8.05 — „Idiota" — spektakl
13.50 — „Pierwsza stacja" — film dokumentalny
14.00 — Tak hartowała się stal. Stronice życia i twórczości N. Ostrowskiego
14.45 — Dzieciom o zwierzętach
15.15 — Koncert grup instrumentalnych ze Swierdłowska
15.30 — Adresy młodych
16.30 — Mistrzostwa ZSRR w sportach konnych
17.20 — Życie nauki
18.00 — Wietnam dzisiej — panorama filmowa
18.25 — „Sezon wielkich wiatrów" — film fabularny
20.00 — Program informacyjny „Czas"
21.50 — Sport dla wszystkich — film dokumentalny.

Dalszy ciąg programu ze studia TV Białoruskiej.

W razie wypadku

W BIAŁYMSTOKU

Miejskie Pogotowie Ratunkowe, ul. Krasińskiego 1, tel. biura wezwań 999, tel. informacji pogotowia 222-22.

Ambulatorium Pogotowia, ul. M. Fornalskiej 11, tel. 240-41: internistyczne, pediatryczne, ginekologiczne, stomatologiczne, zabiegowe, rentgen, chirurgia dorosłych, czynne w godz. 19—7, w niedziele i święta całą dobę.

Terenowe Pogotowie Ratunkowe, ul. Lenina 3/5, tel. biura wezwań 355-33 i 990: ambulatorium ogólne, ambulatorium chirurgii dziecięcej, ul. Wołodyjowskiego 3 a

Informacja służby zdrowia — tel. 355-34

Pogotowie MO — tel. 997

Dyżurne telefony WSW: Białystok — 209-03; Giżycko — 24-56

Straż Pożarna — tel. 998

Pogotowie Elektryczne — tel. 991

Pogotowie Gazowe — w godz. 7—15, tel. 363-28, w godz. 15—7, tel. 992

Pogotowie Techniczne Wodociągów — tel. 994

Informacja kolejowa — tel. 910.

APTEKI

Apteka nr 05-003, ul. Lipowa 45, tel. 233-65

Apteka nr 05-007, ul. Wesołowskiego 2, tel. 219-04

Informacja o lekach — tel. 219-04
Informacja o lekach z importu — tel. 368-01

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 26, tel. 216-21 — dyżurują oddziały: dziecięcy wewnętrzny, dziecięca chirurgia.

Klinika Dermatologiczna AMB, ul. Manifestu Lipcowego 3, tel. 219-06.

Woj. Szpital Zakaźny, ul. Żurawia 14.

DYŻURY SZPITALI W DNIU 2.IX.1980 r.

Państwowy Szpital Kliniczny, ul. M. Skłodowskiej-Curie 24, tel. 224-31 — dyżurują oddziały: chirurgia, laryngologia, okulistyka, neurologia, wewnętrzny, reanimacja.

Klinika Gruźlicy Płuc AMB, ul. Żurawia 14 — dyżuruje oddział gruźlicy.

Woj. Szpital Zakaźny, ul. Żurawia 14 — dyżuruje oddział zakaźny dziecięcy.

Woj. Szpital im. M. Skłodowskiej-Curie, ul Warszawska 15, tel. 357-71 — dyżuruje oddział położniczy.

W ŁOMŻY

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999

Pogotowie Chirurgiczne ul. M. Skłodowskiej-Curie 1, czynne całą dobę.

APTEKI

Apteka nr 45-003, ul. Gielczyńska 1, tel. 32-44

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul M. Skłodowskiej-Curie 1, tel. 24-01

W SUWAŁKACH

Pogotowie Ratunkowe — tel. 999

APTEKI

Apteka nr 79-003, ul. Kasprzaka 3, tel. 25-91

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. Kościuszki 101, tel. 22-41

Gazeta Współczesna

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redaguje Kolegium Adres Redakcji: ul. Wesołowskiego 1, 15-950 Białystok, skr. poczt. 193. Telefony: centrala 2-32-41 — łączy wszystkie działy redakcji: Redaktor Naczelny 2-09-35. Zastępca Redaktora Naczelnego 2-11-18. Zastępca Redaktora Naczelnego 2-77-10 Sekretarz Redakcji 2-15-08. Dział Reporterski 2-23-77. Dział Ekonomiczny 2-11-30. Dział Sportowy 2-23-17. Redakcja nocna 3-46-27, 374-03. Oddziały Redakcji: Suwałki, ul. Kościuszki 83, tel. 35-26 i 30-06. Łomża, ul. Sadowa 10, tel. 56-97. Wydawca: Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa-Książka-Ruch" Kombinat Wydawniczo-Kolportażowy, 15-950 Białystok, ul. Wesołowskiego 1. Telefony: centrala 2-32-41. Dyrektor 2-11-16. Druk: Białostockie Zakłady Graficzne w Białymstoku. Ogłoszenia przyjmuje: Biuro Reklam i Ogłoszeń ul. Wesołowskiego 1 15-950 Białystok, tel. 2-32-41 wewn. 278 oraz wszystkie biura ogłoszeń RSW „Prasa-Książka-Ruch" na terenie całego kraju. Ogłoszenia do „Gazety Współczesnej" przyjmują również Oddziały Redakcji: Łomża, ul. Sadowa 10, tel. 57-11, Suwałki, ul. Kościuszki 83, tel. 35-26. Za treść ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Prenumeratę przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch" oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach: do 25 listopada na styczeń, I kwartał, I półrocze roku następnego i na cały rok następny; do dnia 10 poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego. Cena prenumeraty: miesięczna 26 zł, kwartalna 78 zł, półroczna 256 zł, roczna 312 zł. Jednostki gospodarki uspołecznionej, organizacje społeczne zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch", w miejscowościach zaś, w których nie ma Oddziałów, w urzędach pocztowych. Czytelnicy indywidualni wpłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch" Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 w terminach obowiązujących dla prenumeraty krajowej. Prenumerata ta jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 proc. dla zleceniodawców indywidualnych i o 100 proc. dla zlecających instytucji i zakładów pracy. PL ISSN. Nr indeksu 35009 35018.

I-2